LEGEARTIS
ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

ISSN 2406-1085
Број 79 / април 2019.

ING-PRO

3 DECENIJE
S NAMA NEMA LUTANJA

ИЗДВАЈАМО:

Доспелост у грађанској материји

Издавање у закуп непокретности у јавној својини – најчешће неправилности

Породични односи заштићени домаћим законодавством и чланом 6. став 1. и чл. 8. Европске конвенције о људским правима

Кривичноправни значај важнијих решења из Закона о националном ДНК регистру

Поступак регистрације огранака – процедура, услови, надлежни органи

Недоумице повезане са заснивањем радног односа наставног особља у високом образовању

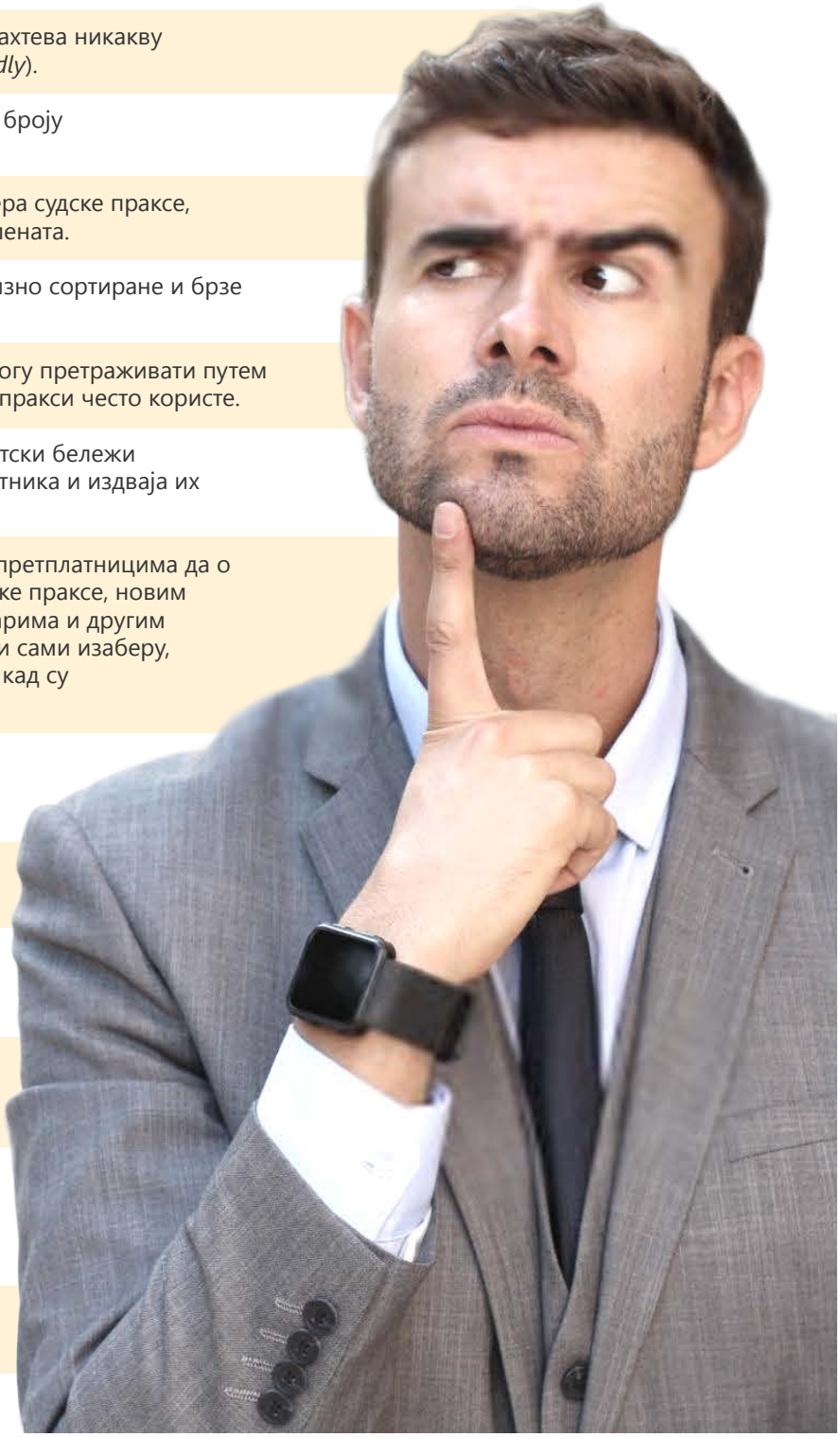
legeartis.rs

ИНГ-ПРО

Зашто баш PROPISI.NET?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, новим примерима судске праксе, новим правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које претплатници сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што се једним кликом могу ископирати текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова добијају већ понуђени резултати.

WWW.PROPISI.NET

ИНГ-ПРО

LEGEARTIS ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

www.legeartis.rs

ISSN 2406-1085
Година VII, број 79, АПРИЛ 2019.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО
Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник Редакције:
Јован Матијашевић

Главни и одговорни уредник часописа:
Ана Фулетин

Сарадници:
Алжбета Марко
Богдан Младеновић
Ванда Божић
Весна Филиповић
Владимир Саичић
Драгана Марчетић
Драган У. Калаба
Јасмина Вранић
Љуба Слијепчевић
Саша Павловић
Слободанка Келечевић

Технички уредник:
Милена Станковић

Лектура:
Милица Радованчев

Графичка припрема:
Мирослав Арамбашић

Штампа:
Digital art, Београд

Редакција:
Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836-890
факс: +381 11 2836-474
имејл: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази једанпут месечно (10 бројева и 1 двоброј у оквиру годишње претплате).

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

34

LEGE Artis : прописи у пракси / главни и одговорни уредник Ана Фулетин. - [Штампано изд.] . - Год. 3, бр. 25 (окт. 2014)- . - Београд : ИНГ-ПРО, 2014- (Београд : Digital art). - 28 cm

Месечно. - Наслов лат., текст ћир.. - Преузима нумерацију електронског издања. - Друго издање на другом медијуму: Lege Artis (Online) = ISSN 2334-6140
ISSN 2406-1085 = Lege Artis (Штампано изд.)

Поштовани претплатници,

Питање досељености потраживања изузетно је важно у пракси, тако да због постојања правних празнина, као и због тога што је правни живот увек сложенији и динамичнији од закона који га уређују, судска пракса даје свој креативни допринос овом питању, чему је посвећен текст у рубрици ***Грађанско право****. У истој рубрици разматрани су и парнични и управни поступци за заштиту породичних односа, као и пракса Европског суда за људска права у наведеној области.*

У пракси су примећене одређене недоумице у вези са заснивањем радног односа наставног особља у високошколским установама, па смо у оквиру текста у области радног права настојали да одговоримо на нека спорна питања.

У рубрици ***Јавне набавке и буџети*** *указано је на неправилности настале приликом издавања у закуп пословног простора од стране корисника буџетских средстава када је корисник буџетских средстава закуподавац и када је корисник буџетских средстава закупац.*

Обавеза домаћих привредних друштва да до 8. 6. 2019. године региструју огранке обрађена је у рубрици ***Привредно право****.*

У рубрици ***Кривично право*** *анализиране су, између осталог, и најважније одредбе Закона о националном регистру ДНК.*

Поред наведених, ту су и други врло актуелни текстови у поменутим рубрикама, као и наше сталне рубрике ***Инфо-правник, Портал читалаца и Регистар прописа донетих између два броја****.*

Редакција

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и критике. Можете их упутити ауторима текстова или на имејл редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**

Пратите нас:

- **www.legeartis.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.ingpro.rs**
- **www.facebook.com/IngProLegeArtis**

Календар важења правних аката

У овој рубрици доносимо преглед прописа који током овог месеца престају да важе (у целости или у делу), односно који одложено ступају на снагу и/или се одложено примењују у целости или у делу:

...пасоша, дипломатског пасоша и ...ик о измени Правилника о обрасцу..., бр. 9/16 од 5. 2. 2016. године, а ступио ...ца, објављен у „Сл. гласнику ... године

– примењује се од 13. маја 2016. године

- Закон о изменама и допунама Закона о поморској пловидби, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 18/15 од 13. 2. 2015. године, а ступио је на снагу 21. 2. 2015. године

– одредбе члана 16. ст. 6. и члана 20. овог закона примењиваће се од 1. јуна 2016. године

- Правилник о измени и допуни Правилника о реглоскопима, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 49/15 од 5. 6. 2015. године, а ступио је на снагу 13. 6. 2015. године

– одредба члана 2. овог правилника важи до 1. јуна 2016. године

- Закон о енергетици, објављен у „Сл. гласнику РС", бр. 145/14 од 29. 12. 2014. године, а ступио је на снагу 30. 12. 2014. године

– одредбе члана 98. ст. 1. тач. 1) до 3), члана 99. и члана 225. ст. 1. тач. 1) до 3) и члана 225. ст. 4. овог закона се примењују од 1. јуна 2016. године

- Закон о потврђивању Европске оквирне конвенције о прекограничној сарадњи између територијалних заједница или власти, објављен у „Сл. гласнику РС – Међународни уговори", бр. 2/16 од 8. 2. 2016. године

– Конвенција ступа на снагу 16. јуна 2016. године

- Закон о потврђивању Амандмана на Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту, објављен у „Сл. гласнику РС – Међународни...

КАЛЕНДАРИ...

- ВАЖЕЊА ПРАВНИХ АКАТА
- ДОГАЂАЈА

СУДСКА ПРАКСА И СЛУЖБЕНА МИШЉЕЊА

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Недостојност за наслеђивање

У склопу сасвим новог формата ...д овог броја можете ...еке карактеристичне пратити у нашем часопису дон...ом приликом односе на случајеве из судске праксе, а к... недостојност за наслеђивање.

...остојност за наслеђ... РС", бр. 46/95, 101/03 – Одлука УС РС и 6/15)

...лан 4.

Не може наследити на основу закона ...штања, нити стећи какву корист из завештања (недостојан је):
1) онај ко је умишљајно усмртио оставио... покушао;
2) онај ко је принудом, претњом или прев... оставиоца да сачини или опозове завештање или неку његову одредбу, или га је у ...чио;
3) онај ко је у намери спречавања оставичеве ...е воље уништио или сакрио његово завештање, или га је фалсификовао;
4) онај ко се теже огрешио о законску обавезу из... оставиоца, или му је ускратио нужну помоћ;

Суд на недостојност пази по службеној дужности.

О недостојности за наслеђивање суд води рачуна по службеној дужности, али је терет чињеничне тврдње и доказа да ова недостојност постоји, на страници која то тврди.

Из образложења:

„Разлози ревизије о погрешној примени материјалног права нису основани. Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је ванбрачни син пок. А. М. Свог оца је упознао када је имао 10 година. До 1992. године имао је ретке контакте са оцем, а од те године никако. Брига о оцу са његове стране није изостала његовом кривицом. Није се теже огрешио о обавезе издржавања, нити му је ускратио нужну помоћ. Нису постојали ни други разлози који би указивали на недостојност за наслеђивање оца. Тужилац није умишљајно усмртио свога оца, нити је то покушао. Између њих је било само свађе. Није се теже огрешио о законске обавезе издржавања према њему. Преко ...оца је примао ...ње мајке, а пок. А. М. издржавање није ...требно. Не може се говорити ни о ускр... помоћи оставиоцу, јер то не произилази ...изведених доказа.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови правилно закључују да нема основа за примену члана 4. Закона о наслеђивању који регулише појам недостојности за наслеђивање. Према ставу 1. тач. 1) овог члана, не може се наследити на основу закона или завештања нити стећи какву корист из завештања (недостојан је), онај ко је умишљајно усмртио оставиоца, или је то покушао. Према тачки 4. овог члана, недостојан је онај ко се теже огрешио о законску обавезу издржавања, или ускратио нужну помоћ. Према ставу 2. овог члана, суд на недостојност пази по службеној дужности. У конкретном случају, истакнути разлози за недостојност тужиоца да наследи свог оца, сада пок. А. М., нису испуњени. У току поступка у прилог ових својих тврдњи тужила није пружила одговарајуће доказе. Зато је суд о постојању (непостојању) тих

ПОСТАВИТЕ ПИТАЊЕ НАШЕМ АУТОРУ, НАСТОЈАЋЕМО ДА ОДГОВОРИМО НА СВАКО ОД ЊИХ

Негат...еференце у ...следње измене и допун... набавки

...15. године донеле су собо... о јавним набавкама из августа ...негативним референцама о ко... ...мо измена када је реч о ...мо говорити у овом тексту

Милош Јовић
саветник у Управи за јавне набавк...
budzeti@legeartis.rs

Кад су у питању јавне набавке, појам ...ференце има двоструки појавни ... У случају кад одређује додатне у... ...ње у поступку јавне набавке... ...ти од... пословног капацитета... ...а у реализаци... ...та набавке, односно је у претходном ... испоручивао добра, извршавао услуге или ... дио радове који су предмет конкретне јавне набавке. Тада је реч о **пословним референцама**. И док је у том случају реч о референцама које понуђача квалификују за добијање уговора о јавној набавци, негативне референце су оне које га могу дисквалификовати из „трке" за добијање уговора.

Институт **негативне референце** установљен је ради обезбеђивања поузданијег и солиднијег уговорног партнера наручиоца, а што је претпоставка целисходнијег и рационалнијег трошења јавних средстава. На тај начин, санкционишу се понуђачи који не извршавају своје обавезе у поступку јавне набавке или уговорне обавезе или их не извршавају на уговорен начин и под уговореним условима. С друге стране, будући да санкција никада није сама себи сврха, управо би свест о могућности да се нађе „на црној листи" код одређеног наручиоца, требало да понуђача додатно мотивише на озбиљнији, професионалнији и пословнији приступ извршавању сопстве...

...давним набавкама из 2008. године. Сходно ...да важећим прописима, наручиоци су имали ...ућност да одбију понуду уколико поседују ...каз који потврђује да понуђач није испуњавао ...које обавезе по раније закљученим уговорима ...давним набавкама који су се односили на исти предмет набавке, за период од претходних пет година за радове, односно три године за добра и услуге.

Закон о јавним набавкама из 2012. године („Сл. гласник РС", бр. 124/12) значајно је проширио обухват негативних референци, установивши их као обавезу за наручиоце, проширујући њихово дејство и на сам поступак јавне набавке (не само на уговоре), те установивши својеврсну „црну листу" понуђача – списак негативних референци.

...следње измене и допуне Закона о јавним ...ама из августа 2015. године („Сл. гласник ...15) донеле су собом **неколико измена ...реч о негативним референцама**:

- не... ...ференца као могућност, не и обавеза з...
- неве... ...угих, таксативно законом ненаведе... ...негативне референце за одређеност ...ој документацији;
- прецизир... ...одног периода који је обухваћен нега... ...ференцом;
- укидање списка ...их референци.

Можда и **најзначајнија измена** јесте та да наручилац сада више није у обавези, већ има могућност да примени негативну референцу према понуђачу. Како су ове законске измене биле још један корак ближе директивама Европске уније из области јавних набавки, и у овом

АУТОРСКИ ТЕКСТОВИ СА ОБИЉЕМ КОРИСНИХ ПРИМЕРА И СТРУЧНИХ ТУМАЧЕЊА

(6) Трошкови продатих производа износе 1.250.000,00 динара.Укалкулисана разлика у цени је 25% на цену коштања, што износи 312.500,00 динара (1.250.000,00 × 25%). Обрачунати ПДВ по општој стопи износи 312.500,00 динара, од чега на цену коштања 240.000,00 250.000,00 (1.250.000,00 × 20%) и ПДВ на разлику у цени 62.500,00 (312.500,00 × 20%).

(7) Купцу су фактурисани спортски дресови са обрачунатим ПДВ-ом у износу од 1.875.000,00 дин.

(8) Купац је извршио плаћање фактуре у целости у износу од 1.875.000,00 динара.

(9) Треба извршити затварање свих конта класе 9 – Обрачун трошкова и учинака.

(10) Треба саставити Извештај о стању залиха производње на крају обрачунског периода.

(11) Треба прокњижити свођење почетног стања залиха производње на коначно стање залиха производње на крају обрачунског периода на бази података из Извештаја о стању залиха производње на крају обрачунског периода.

Напо... ...тих производа од 1.250.000,00 динара израчунати су на бази цене ...а (682 комада × 1.832,... динара по комаду), док је продајна цена спортских дресова од ...000,00 динара по комаду изр... ...ата у износу од 2.500,00 динара (750 × 2.500,00).

Књижење:

Р. бр.	Конто		...ИС	Износ	
	дугује	потражује		дугује	потражује
				5	6
1	2	3	...спортски дресови	200.000,00	
			...алиха материјала		200.000,00
1.	910		Сировине и мате... *...ријала – спортски дресови*		
		9000	Рачун за преузи... спортски дресови	500.000,00	
			...портски дресови	120.000,00	
За отварање почетног стања 1. 1. 2016. за з...					
1а	9500		Материјали за... ...е залиха недовршене		500.000,00
	9600		Готови про... ...мање залиха готових		120.000,00
		9001	Рачун за ... *...довршене производње и готових производа 1. 1. 2016. године на ...а тих залиха из финансијског књиговодства*		
			...ровине и материјал – спортски дресови	1.000.000,00	
		9010	Рачун за преузимање набавке материјала и робе		1.000.000,00
...а примљен материјал у магацин у вези са производњом спортских дресова					
	За	9500	Материјал за израду – спортски дресови	680.000,00	
		9100	Сировине и материјал – спортски дресови		680.000,00
	...улагање материјала у производњу у току године				

У овом броју...

ГРАЂАНСКО ПРАВО

4 Доспелост у грађанској материји

16 Породични односи заштићени домаћим законодавством и чланом 6. став 1. и чл. 8. Европске конвенције о људским правима

22 Уговор о доживотном издржавању кроз судску праксу

ПРИВРЕДНО ПРАВО

34 Поступак регистрације огранака – процедура, услови, надлежни органи

37 Промена правне форме и статусне промене привредних друштава

42 Спор мале вредности кроз праксу привредних судова

РАДНО ПРАВО

46 Недоумице повезане са заснивањем радног односа наставног особља у високом образовању

ЈАВНЕ НАБАВКЕ И БУЏЕТИ

51 Издавање у закуп непокретности у јавној својини – најчешће неправилности

57 Коментар измењеног Правилника о начину и критеријумима расподеле средстава Буџетског фонда за програм локалне самоуправе

КРИВИЧНО ПРАВО

62 Кривичноправни значај важнијих решења из Закона о националном ДНК регистру

70 Кривично дело незаконит лов из члана 276. Кривичног законика – законодавна решења, дилеме, судска пракса

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

78 Примена посебних мера и овлашћења у поступку остваривања надзора и контроле паркирања од стране Комуналне полиције

РУБРИКЕ

87 Инфо-правник... између два броја...

94 Портал читалаца

102 Преглед прописа донетих између два броја

Доспелост у грађанској материји

У судској пракси питање доспелости јавља се као нарочито важно за све врсте престација, како код новчаних обавеза тако и код других врста чинидби. Спорна питања су у ком моменту доспева исплата новчане обавезе и када доспева обавеза било које чинидбе (предаје, враћања и др.), јер од момента доспелости настају нека друга права поверилаца новчаних и неновчанх обавеза.

Драгана Марчетић, судија Првог основног суда у Београду

Весна Филиповић, судија Апелационог суда у Београду

Доспелост обавезе представља право повериоца да захтева испуњење обавезе, а доцња за дужника представља ситуацију када је пропустио да у року који је уговорен или да на позив повериоца испуни своју доспелу обавезу. У неким случајевима тренуци доспелости и доцње су идентични, али у великом броју случајева тренутак (датум) доспелости није исти и не поклапа се са даном – тренутком доцње.

Од доспелости зависи основаност захтева за исплату новчаног потраживања, односно уопште основаност захтева за чинидбу када су у питању неновчана потраживања. Уколико потраживање није доспело, његов титулар с успехом може да води само парницу за утврђење у смислу чл. 194. Закона о парничном поступку. Ово је изражено у бројним судским одлукама у којима је заузет став да суд не може да обавеже туженог да плати тужиоцу новчано потраживање које није доспело до закључења главне расправе.

Због тога је утврђивање доспелости захтева за чинидбу у директној вези са обавезом суда да у поступку испита правни интерес за подношење тужбе за утврђење. Одредбом члана 194. ст. 2. Закона о парничном поступку прописано је да тужба за утврђење може да се поднесе ако тужилац има правни интерес да суд утврди постојање односно непостојање неког спорног права или правног односа пре доспелости захтева за чинидбу из истог односа или истинитост односно неистинитост неке исправе, или ако тужилац има неки други правни интерес. Стога је обавеза суда да утврди да ли је доспео захтев за чинидбу, а уколико јесте, захтев за утврђење не би био дозвољен. То значи да је у сваком конкретном случају, ако је поднета парнична тужба за утврђење (неког права или правног односа), суд овлашћен да, као претходно питање, утврђује да ли је потраживање из истог правног односа доспело или не, а доспелост није изричито одређена. Наведена законска одредба прописује дозвољеност тужбе за утврђење (неког права или правног односа) само у ситуацији када није доспео захтев за чинидбу.

Исто тако, бројне су ситуације када је утврђивање доспелости потраживања важно због правилне оцене приговора застарелости потраживања. Приликом оцене приговора застарелости, као и када је у питању чињенична тврдња парничне странке да је ток застарелости прекинут, првостепени суд је дужан да утврди када је доспело потраживање тужиоца у смислу чл. 361. ст. 1. ЗОО-а. Само у односу на тренутак доспелости даље може правилно да се утврди да ли је дошло до прекида застарелости по члану 387. ЗОО-а. Без тачно утврђеног датума доспелости потраживања не може правилно да се цени истакнут приговор застарелости потраживања.

или анексом уговора. Ово се појавило као спорно јер је мишљење неких аутора да је неиспуњењем рокова из накнадно постигнутог споразума уговорна страна изгубила право на привилегован продужени рок испуњења у смислу падања у доцњу с испуњењем своје обавезе. Други аутори заговарају став по ком у сваком случају повериоцу потраживања припада камата од истека рока уговореног анексом уговора или вансудским поравнањем. У датој ситуацији правилан је став да закључењем анекса уговора или потписивањем вансудског поравнања повериоцу припада право на затезну камату од доспелости која је уговорена поравнањем, а не од првобитно уговорене доспелости из основног уговора. Анекс уговора и вансудско поравнање имају карактер двострано обавезног уговора којим су уговорне стране уредиле своја међусобна потраживања и доспелост извршења своје уговорне обавезе, па је воља уговорних страна из накнадно закљученог правног посла, анекса уговора или вансудског поравнања, меродавна за утврђивање доспелости потраживања страна уговорница.

УМЕСТО ЗАКЉУЧКА

Као што се може видети, питање доспелости потраживања представља проблем који суд решава у свакој парници јер од њега зависи основаност захтева, дозвољеност тужбе и периода у којем може да се потражује затезна камата.

Основ за оцену доспелости дат је у Закону о облигационим односима као генералном акту грађанскоправног система норми, али свакако за доспелост појединих правних института морају да се примене и посебни закони, па и подзаконски прописи.

И поред ових писаних правила, због постојања правних празнина, као и због тога што је правни живот увек сложенији и динамичнији од закона који га уређују, судска пракса даје свој креативни допринос питању доспелости.

КАЛКУЛАТОР КАМАТА

у оквиру електронског издања ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а поред свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција ***Моје каматне стопе***, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална), која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Породични односи заштићени домаћим законодавством и чланом 6. став 1. и чл. 8. Европске конвенције о људским правима

Разматрани су парнични и управни поступци за заштиту породичних односа у домаћем законодавству, уз истицање значаја поштовања стандарда најбољег интереса детета, као и пракса Европског суда за људска права у овој области.

Љуба Слијепчевић,

руководилац Канцеларије Нови Сад, Правосудна академија

Породични закон и могуће тужбе

Породични закон („Сл. гласник РС”, бр. 18/2005, 72/2011 – др. закон и 6/2015), с обзиром на то да уређује деликатне личне, породичне и имовинске односе сложеног дејства и дуготрајних последица, у многим случајевима инклинира ка судском решавању поменутих односа. У том циљу Породични закон именује бројне тужбе, као што су:

- тужба за развод брака, чл. 210/1, 219;
- тужба за утврђење постојања или непостојања брака, члан 211;
- тужба за поништај ништавног брака, члан 212;
- тужба за поништај рушљивог брака због малолетства, члан 215;
- тужба за поништај рушљивог брака због принуде и заблуде, члан 216;
- тужба за поништај рушљивог брака због неспособности за расуђивање, члан 217;
- тужба у спору ради утврђивања и оспоравања материнства или очинства, члан 248;
- тужба ради оспоравања материнства, члан 250;
- тужба ради утврђивања очинства, члан 251;
- тужба ради оспоравања очинства, члан 252;
- тужба ради поништења признања очинства, члан 253;
- тужба за заштиту права детета, члан 263;
- тужба за вршење, односно лишење родитељског права, члан 264;
- тужба за поништење усвојења, члан 275;
- тужба за издржавање, чл. 278, 279;
- тужба за одређивање мере заштите од насиља у породици, члан 284/2;
- тужба за престанак мере заштите од насиља у породици, члан 284/3;
- тужба због повреде права на лично име, члан 355.

Породични закон Републике Србије изричито прописује да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу детета. Такве активности су бројне, нарочито када се има у виду заштита права детета у споровима из породичних односа.

Управни поступци за уређење породичних односа

Породични закон уређује четири посебна управна поступка којима се уређују породични односи:

рођења, односно брачни или ванбрачни статус родитеља нису од значаја и не даје се предност детету рођеном у традиционалној породици. Једнакост брачне и ванбрачне деце као цивилизацијску тековину прихвата у својој пракси и Суд, потврђујући став да правни статус деце мора бити јединствен. По питању одсуства мера које би обавезале туженог да у поступку доказивања очинства буде подвргнут ДНК анализи и одсуства директне одредбе којом се регулише непоштовање истих изјашњавао се Суд у пресуди *Јевремовић против Србије*. У овој одлуци наводи се да је дете у погледу порекла било у неизвесности јер је означени отац у неколико наврата одбијао да се, ради утврђивања очинства, подвргне ДНК анализи. Суд је у овом случају утврдио да је држава одговорна јер није успоставила правичну равнотежу између права детета да добије информације неопходне за формирање и очување свог идентитета и права означеног оца да се не подвргне ДНК анализи. У том смислу донета је и одлука Суда у пресуди ЕСЉП *Микулић против Хрватске*.

Родитељи и деца, без обзира на то да ли су рођена у браку, ван брака или су усвојена, имају право да одржавају личне односе. Када су родитељи у браку, одржавање личних односа подразумева се по себи, па се ово питање и не поставља посебно. Међутим, проблем одржавања ових односа настаје у случају развода или поништаја брака, прекида ванбрачне заједнице или пак лишења родитељског права. Реч је заправо о ситуацијама када дете и родитељ не живе заједно, односно дете не живи са оба родитеља. У таквим околностима лични односи одржавају се контактима који подразумевају планирано виђање и међусобне посете, изласке, телефонске разговоре или контакте савременим средствима комуникације. Иако Европска конвенција о људским правима не говори изричито о праву на одржавање личних односа детета и родитеља, ово питање се кроз праксу Суда тумачи у контексту права на поштовање породичног живота. Најпре је Европска комисија још 1980. године закључила да право на породични живот укључује и право родитеља на сусрете и дружење са дететом, што подразумева неуплитање државе у остваривање наведеног права, осим када је то потребно ради заштите здравља и морала, као и права и слобода других особа. Узајамно уживање родитеља и детета у међусобном контакту представља суштински елемент породичног живота у смислу члана 8. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, па се ради обезбеђења овог права, у случају незаконитог понашања родитеља са којим дете живи, не сме искључити употреба санкција, иако мере принуде нису пожељне у овој осетљивој материји (пресуда ЕСЉП *В.А.М. против Србије*, представка бр. 39177/05 од 5. 3. 2007, пар. 99–100).

Европска конвенција о људским правима усвојење не признаје изричито нити једном својом одредбом, односно не гарантује посебно право на усвојење нити појединцу статус родитеља – усвојитеља, ни детета – усвојеника. С обзиром на то да адопција није поменута у Конвенцији, Комисија за људска права сматра да ни чл. 8 (поштовање породичног живота) ни чл. 12 (право на формирање породице) не стварају обавезу за државе да је прихвате. Међутим, када адопција буде закључена, односи усвојитеља и усвојеника у основи имају исту природу као и породични односи и заштићени су чл. 8. Конвенције. Тако Конвенција своје правно дејство проширује и на ово питање и у пракси Суда добро је установљена пракса признавања породичне везе која постоји између усвојитеља и усвојеника, с обзиром на успостављени родитељски однос међу њима (пресуда ЕСЉП *Х. против Француске*, бр. 9993/82 од 5. 10. 1982, §241; пресуда ЕСЉП *Х. против Белгије и Холандије*, бр. 6482/74 од 10. 7. 1975, §75; пресуда ЕСЉП *of Pini and Bertani & Manera and Atripaldi против Румуније* (*Pini and Others*), бр. 78028/01 и 78030/01 од 22. 6. 2004, §140).

У случају *Olsson* против Шведске ограничења у контакту између родитеља и деце у извесној мери последица су и негативног става подносилаца представке према хранитељским породицама. Суд је истакао да је одвајање детета од родитеља и смештање у хранитељску породицу мера привременог карактера, која треба да траје до повратка детета у породицу порекла или до усвојења детета. Она престаје када околности то дозволе, а њен крајњи циљ је поновно уједињење породице.

Уговор о доживотном издржавању кроз судску праксу

Уговори о доживотном издржавању заступљени су врло често у споровима парничних судова, па ће у тексту бити дат преглед новије судске праксе баш из ове области. Издвојени су најновији примери који се односе на услове за закључење, пуноважност и раскид овог уговора.

ЗАКЉУЧЕЊЕ УГОВОРА О ДОЖИВОТНОМ ИЗДРЖАВАЊУ

Приликом закључења Уговора о доживотном издржавању способност за расуђивање било које уговорне стране може да се цени само у моменту закључења наведеног уговора.

Из образложења:

Врховни касациони суд налази да је правилно, побијаном одлуком, другостепени суд преиначио првостепену одлуку и одбио противтужбени захтев Града Панчева за утврђење ништавости Уговора о доживотном издржавању који је оверен пред судијом Општинског суда у Панчеву 9. 6. 1986. године, закључен између сада пок. В. В., као примаоца издржавања, и сада пок. Б. Б., као даваоца издржавања, а усвојио тужбени захтев и утврдио да је сада пок. Б. Б. на основу наведеног уговора постала власник односно корисник непокретности које су биле предмет Уговора.

Сваки уговор закључен је када се уговорне стране сагласе о битним састојцима уговора (члан 26. ЗОО-а), што у Уговору о доживотном издржавању подразумева врсту и начин извршења обавезе издржавања примаоца издржавања и пренос својине на покретним и непокретним стварима или пренос других права на даваоца издржавања након смрти примаоца (члан 194. став 1. Закона о наслеђивању („Сл. гласник РС”, бр. 46/95), који је у спорном периоду био на снази). Да би се постигла сагласност о битним елементима уговора, изјава воља уговорних страна мора бити слободна и озбиљна (члан 28. став 2. ЗОО-а), а да би неко лице слободно изразило своју вољу, поред изостанка мана воље (заблуда, принуда и превара), мора бити и способно за расуђивање, односно мора бити свесно радњи које предузима и последица радњи преузетих уговором. У погледу Уговора о доживотном издржавању не врши се само овера потписа уговорних страна, већ се ова врста уговора оверава пред судијом, што је у конкретном случају и учињено. Улога судије приликом овере, поред утврђивања идентитета уговорних страна, јесте и да исте упозори и на правне последице закључења уговора, али и да провери да ли су схватиле значај, садржај и последице уговора, а уговорне стране то могу (схватити) само ако су способне за расуђивање. Из наведеног произлази, како то основано закључује и другостепени суд, да за оцену пуноважности уговора – способност за расуђивање било које уговорне стране може и мора да се цени само у моменту закључења уговора.

У конкретном случају првостепени суд налази да је Уговор ништав јер прималац издржавања В. В. није била способна за расуђивање. Овакав закључак изводи на основу извештаја лекара и упута за њено стационарно лечење у … од 3. 9. и 4. 9. 1987. године, као и записника у другом судском поступку од 16. 6. 1987. године, којим је констатовано да се одустаје од саслушања В. В. јер није оријентисана у простору и времену. Међутим, како су

ношљиви. Следом реченог, цитирана одредба недвосмислено упућује на закључак да суд у описаној ситуацији изриче раскид независно од тога који је узрок неподношљивости међусобних односа. Самим тим, када наводи странака и предложени и изведени докази иду у прилог томе да су односи до те мере поремећени да се уговор не извршава, на првостепеном суду је да оценом изведених доказа закључи да ли је испуњен наведени законски разлог и да сходно томе донесе одлуку о захтеву за раскид уговора. У том случају, односно када суд изрекне раскид, неспорно је да даваоцу издржавања припада накнада за пружена давања и услуге (члан 201. став 2), што би у конкретном случају, када се давања туженог састоје у различитим услугама, подразумевало да је тужени, пре свега, јасно определио о којим је услугама била реч, а затим и у ком обиму су оне вршене. Ово имајући на уму да у описаној ситуацији висина ове врсте накнаде једино може да се обрачуна утврђењем врсте услуге, те ценом такве услуге на тржишту, како би се дошло до новчаног еквивалента (износа) који би тужиља, да није закључила уговор са туженим, била дужна да сноси ангажовањем трећих лица за извршење поменутих. Међутим, за такво утврђење било је потребно да тужени, сагласно одредбама чл. 7. и 231. ЗПП-а, предложи извођење одговарајућих доказа на ове околности. Како тужени, на коме је био терет доказивања ових чињеница у првостепеном поступку, није изразио спремност да наведене докаже, с обзиром на то да је крајње неодређено (простим набрајањем појединих услуга) захтевао исплату извесне накнаде за учињена давања и услуге, то је правилно првостепени суд закључио да тужени није доказао ове своје тврдње. Ово имајући на уму да првостепени суд у том погледу није располагао адекватном процесном грађом на бази које би било могуће ван разумне сумње извести поуздан закључак о основаности захтева туженог. У прилог оваквом закључку говори, у крајњем случају, и мишљење судског вештака, који је наведено дао управо на предлог тужене стране. Самим тим, за ову врсту реституције за учињена давања било је неопходно да тужени предложи конкретне доказе на бази којих би потом суд одредио извођење других доказа (као што је вештачење), па се у одсуству наведених правилност закључка првостепеног суда жалбом не доводи у сумњу.

С тим у вези, неосновано је и жалбено оспоравање побијане одлуке указивањем на то да је првостепени суд требало слободном оценом да утврди накнаду за дато издржавање, односно правичну накнаду. Наиме, право на правичну накнаду у случају раскида Уговора о доживотном издржавању претпоставља да је до раскида дошло због кривице једне стране (члан 201. став 3. ЗН-а). У том смислу, да би тужени имао право на ову врсту накнаде, било је потребно да у поступку који је претходио доношењу одлуке свој захтев заснује и поткрепи доказима који би говорили у прилог томе да разлог за раскид наведеног уговора лежи на страни примаоца издржавања, а имајући на уму изричиту одредбу Закона за ову врсту накнаде. Међутим, за такав навод тужени није предложио извођење било каквих доказа ни у противтужби од 14. 10. 2013. године ни у поднеску од 8. 9. 2016. године, којим је његов захтев коначно опредељен. Управо супротно, тужени током поступка није ни спорио да се он после расправе тужиље са његовом супругом није обраћао тужиљи, нити је обишао, нити је уопште покушао да контактира са њом до подношења тужбе. При таквом стању ствари и с обзиром на ове чињенице, које међу странкама нису биле спорне, остало је нерасправљено питање кривице за поремећај односа уговорних страна, без обзира на то што се тужени није лично сукобио са тужиљом и на тај начин евентуално исказао непоштовање према њој. Самим тим, без успеха остаје жалбено оспоравање овако донете пресуде позивањем на одредбе чл. 12. ЗОО-а (начело савесности и поштења) и чл. 13. ЗОО-а (забрана злоупотребе права). Ово с обзиром на то да је становиште овог суда да би, при оваквом чињеничном утврђењу, евентуална другачија одлука о захтеву туженог била у супротности како са наведеним начелима тако и са начелима установљеним одредбама чл. 17. (дужност испуњења обавезе) и 18. (дужна пажња у извршавању обавеза и остваривању права) истог закона.

(Пресуда Апелационог суда у Београду, Гж. 1164/17 од 8. 3. 2018)

Поступак регистрације огранака – процедура, услови, надлежни органи

Изменама Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС", бр. 44/2018) промењене су одредбе које се тичу регистрације огранака домаћег правног лица. Закон је ступио на снагу дан након објављивања, дакле 9. 6. 2018. године. Домаћа привредна друштва у обавези су да до 8. 6. 2019. године региструју огранке.

Саша Павловић,

дипломирани правник

До сада је остављено привредним друштвима на избор да ли ће регистровати огранке у АПР-у или не. Обавезност регистрације била је прописана једино у случајевима из члана 569. Закона о привредним друштвима (у даљем тексту: Закон), уколико је у питању:

1) огранак домаћег привредног друштва, ако има заступника различитог од заступника друштва или је то прописано посебним законом као услов за обављање делатности;

2) огранак страног привредног друштва.

Члан 569. Закона претрпео је измене које су избрисале разлику у регистрацији између домаћег и страног правног лица, па сада гласи:

Огранак домаћег и страног привредног друштва региструје се у складу са законом о регистрацији. У регистру се региструју промене података и престанак, односно брисање огранка из регистра, у складу са законом о регистрацији.

На овај начин уведена је обавезност регистрације огранака привредних друштава у року од годину дана од дана почетка примене овог закона (члан 157 (С3)). Закон је ступио на снагу дан након објављивања, дакле 9. 6. 2018. године. Домаћа привредна друштва у обавези су да до 8. 6. 2019. године региструју огранке.

Приликом регистрације огранака потребно је обратити пажњу на више момената јер само спровођење промене у Агенцији за привредне регистре није и једина радња коју је потребно извршити, иако је најважнија.

ПОСТУПАК У АГЕНЦИЈИ ЗА ПРИВРЕДНЕ РЕГИСТРЕ

Да би пријава за регистрацију огранака била поднета, прво је потребно да постоји усвојена одлука привредног друштва о образовању истих. Орган који доноси наведену одлуку одређен је интерним актом, односно статутом или одлуком о оснивању. Уколико није одређено у интерном акту, потребно је да одлуку донесе Скупштина привредног друштва, као и да она буде потписана, печатирана и заведена у књизи одлука.

Овде је потребно упознати се са чланом 568. Закона (поготово став 2), који гласи:

Огранак се образује одлуком коју доноси Скупштина, односно ортаци или комплементари, ако оснивачким актом, односно статутом није другачије одређено.

Одлука из става 1. овог члана садржи нарочито:

1) пословно име и матични број друштва;

2) адресу огранка;

3) претежну делатност огранка, која се може разликовати од претежне делатности друштва;

Потребно је обратити пажњу и на члан 75. Закона о јавним набавкама, који каже:

Понуђач у поступку јавне набавке мора доказати:
1) да је регистрован код надлежног органа, односно уписан у одговарајући регистар;
2) да он и његов законски заступник није осуђиван за неко од кривичних дела као члан организоване криминалне групе, да није осуђиван за кривична дела против привреде, кривична дела против животне средине, кривично дело примања или давања мита, кривично дело преваре;
3) (брисана)
4) да је измирио доспеле порезе, доприносе и друге јавне дажбине у складу са прописима Републике Србије или стране државе када има седиште на њеној територији;
5) да има важећу дозволу надлежног органа за обављање делатности која је предмет јавне набавке, ако је таква дозвола предвиђена посебним прописом.

Наручилац је дужан да од понуђача или кандидата захтева да при састављању својих понуда изричито наведу да су поштовали обавезе које произлазе из важећих прописа о заштити на раду, запошљавању и условима рада, заштити животне средине, као и да немају забрану обављања делатности која је на снази у време подношења понуде.

У овој ситуацији наручилац ће тражити потврде о измиреним порезима, доприносима и другим јавним дажбинама и од свих локалних филијала пореских управа где се налазе огранци привредног друштва.

Ово је један од сегмената који веома лако може да се превиди приликом регистрације огранака и првог учествовања у поступцима јавних набавки одмах након промене.

Као што се види из изложеног, потребно је сагледати поступак са свих страна и извршити промене пред свим органима.

Промена правне форме и статусне промене привредних друштава

Промена правне форме и статусне промене привредних друштава представљају скуп радњи и процедура предвиђених Законом о привредним друштвима, чијим се предузимањем врше битне измене у самом битисању привредних друштава.

Владимир Саичић,
дипл. правник,
с вишегодишњим искуством у области привредног права

ПРОМЕНА ПРАВНЕ ФОРМЕ

Приликом промене правне форме друштво прелази из једне у другу правну форму у складу са Законом о привредним друштвима. С обзиром на то да је наведени закон регулисао ортачко друштво, командитно друштво, друштво са ограниченом одговорношћу и акционарско друштво, промена правне форме могућа је у било којој варијанти. Ова промена не утиче на субјективитет друштва, тј. друштво и даље постоји са својим правима и обавезама. Уколико је, на пример, акционарско друштво променило своју правну форму и постало друштво са ограниченом одговорношћу – и даље се ради о истом привредном друштву, па ће дужници некадашњег акционарског друштва бити у обавези да свој дуг

мену дужно је да својим члановима омогући увид у документа која се припремају у вези са статусном променом. Такође, Закон је предвидео и вид заштите поверилаца друштва, па је прописана обавеза друштва да писмено обавести повериоце са потраживањима од 2.000.000 динара и више, који су познати друштву.

Скупштина доноси одлуку о статусној промени којом одобрава План поделе и Уговор, односно Нацрт уговора о статусној промени, и то у случају акционарског друштва трочетвртинском већином. Скупштина је дужна и да усвоји измене и допуне оснивачког акта, односно статута у случају акционарског друштва, ако друштво наставља да постоји; затим да усвоји оснивачки акт друштва које настаје статусном променом, као и статут тог друштва ако је оно акционарско друштво, као и да донесе одлуку о повећању односно смањењу основног капитала у зависности од врсте статусне промене. Ако се статусном променом врши замена удела односно акција у другачијој сразмери, потребно је да се сваки члан друштва преносиоца сагласи са тим, осим оних чланова који користе своје право на исплату уместо стицања удела.

Уговор о статусној промени ступа на снагу када га одобре скупштине свих друштава која учествују у статусној промени, осим уколико тим уговором није предвиђено да ступа на снагу неког каснијег датума. Из наведеног произлази да, уколико је Нацртом уговора о статусној промени одређен датум ступања на снагу, скупштине друштава – учесника исти морају да одобре пре предвиђеног датума да би он уопште могао да ступи на снагу.

Поједностављени поступак спровођења статусне промене спроводи се ако друштво стицалац има удео од најмање 90% у друштву преносиоцу. Постоји могућност и да је друштво стицалац једини члан друштва преносиоца. При поједностављеном поступку није потребно припремати извештај ревизора о извршеној ревизији статусне промене нити извештај Одбора директора о статусној промени, односно Извршног одбора ако је управљање друштвом дводомно. Уколико је друштво стицалац једини члан друштва преносиоца, у Уговор о статусној промени није потребно уносити податке о замени удела односно акција.

Правне последице статусне промене наступају на дан регистрације, при чему је регистрацију статусне промене могуће извршити тек након ступања на снагу Уговора о статусној промени, односно Плана поделе, а пре регистрације мора да се изврши исплата несагласним члановима друштва. Дакле, значај регистрације као граничног момента и у овом случају је велики. Све предузете радње без регистрације немају значаја.

У случају поделе, нераспоређена имовина, заједно са обавезама, распоређује се сразмерно на друштва стицаоце.

Закон о привредним друштвима предвидео је и заштиту права како чланова друштва преносиоца тако и трећих лица. Члан друштва има право на исплату новчане накнаде уколико сматра да је оштећен утврђеном сразмером замене удела односно акција у друштву преносиоцу за уделе односно акције у друштву стицаоцу. Ово право остварује се тужбом надлежном суду. Такође, члан друштва који је несагласан са одлуком о статусној промени има право да поднесе тужбу суду уколико сматра да откупна цена акција не одговара тржишној вредности акција или му иста не буде исплаћена. Закон је предвидео и заштиту других лица, пре свега поверилаца, ималаца обвезница и других дужничких хартија од вредности итд. Поред права, Закон је прописао и одговорност директора, односно чланова Надзорног одбора, и то према члановима односно акционарима, за штету проузроковану намерно или крајњом непажњом приликом припреме и спровођења статусне промене. Овакво законско решење одговара нивоу одговорности запослених за штету коју су проузроковали послодавцу.

Уместо закључка

Као што из свега наведеног може да се види, законодавац је детаљно регулисао промене правне форме и статусне промене привредних друштава. Приликом њиховог спровођења друштву које мења правну форму или се статусно реорганизује на располагању су бројне могућности које узрокују или сасвим другачију форму истог привредног друштва или прелаз права и обавеза на друго друштво.

Спор мале вредности кроз праксу привредних судова

Издвојени су најновији примери из праксе привредних судова који се односе на спорове мале вредности, пре свега на дозвољеност жалбе, жалбене разлоге и поступак по жалби.

ДОЗВОЉЕНОСТ ПОСЕБНЕ ЖАЛБЕ

Посебна жалба у споровима мале вредности дозвољена је против решења којим се окончава поступак.

Из образложења:

Одредбом члана 478. став 1. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 72/11, 49/13, 55/14) прописано је да је у поступку у споровима мале вредности дозвољена посебна жалба само против решења којим се окончава поступак, док је ставом 2. истог члана прописано да остала решења против којих је по овом закону дозвољена посебна жалба могу да се побијају само жалбом против одлуке којом се поступак окончава, а ставом 3. овог члана прописано је да се решења из става 2. овог члана не достављају странкама, већ се објављују на рочишту и уносе у писани састав одлуке.

Одредбом члана 487. став 1. Закона о парничном поступку прописано је да су у поступку у привредним споровима спорови мале вредности они у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност од 30.000,00 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе.

У конкретном случају првостепени суд је одбио приговор месне ненадлежности решењем П. 516/18 од 10. 1. 2019. године и отправак решења доставио парничним странкама. Благовременом жалбом тужилац побија означено решење из свих законом дозвољених разлога. Привредни апелациони суд, као суд другог степена, одбацује жалбу тужиоца као недозвољену с обзиром на то да се ради о спору мале вредности и да је посебна жалба дозвољена само против решења којим се окончава поступак.

(Решење Привредног суда у Пожаревцу, П. 516/18 од 10. 1. 2019. године, и Решење Привредног апелационог суда у Београду, Пж. 394/19 од 23. 1. 2019. године, којим је одбачена жалба)

РОК ЗА ЖАЛБУ

Рок за жалбу против пресуде, односно решења донетог у споровима мале вредности износи 8 дана.

Из образложења:

Одредбом члана 479. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 72/11, 49/13, 55/14) прописано је да против првостепене пресуде, односно решења донетог у парници о спору мале вредности може да се изјави жалба у року од 8 дана.

У конкретном случају пресуда због изостанка донета је у парници о спору мале вредности, па је рок за изјављивање жалбе против пресуде 8 дана од дана достављања преписа пресуде. Тужени је препис пресуде примио дана 6. 9. 2016. године, па је рок од 8 дана за изјављивање жалбе истицао дана 14. 9. 2016. године. То је био последњи дан рока у коме је тужени могао да изјави жалбу и у том случају жалба би била благовремена. Тужени је жалбу против пресуде због изостанка изјавио дана 19. 9. 2018. године, тј. по протеку рока од 8 дана, па из тога произлази да је изјављена жалба неблаговремена.

(Решење Привредног апелационог суда, Пж. 7140/16 од 26. 7. 2018. године, којим је одбачена жалба изјављена против Пресуде Привредног суда у Пожаревцу, П. 320/16 од 30. 8. 2016)

НОВЕ ЧИЊЕНИЦЕ И НОВИ ДОКАЗИ У ЖАЛБИ

У поступку по жалби у споровима мале вредности не могу да се истичу нове чињенице и нови докази.

Из образложења:

Одредбом члана 479. став 1. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС”, бр.

Из образложења:

У парници о спору мале вредности из члана 487. став 1. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 72/2011, 49/2013), у којој, у смислу члана 479. став 1. Закона о парничном поступку, пресуда може да се побија само због погрешне примене материјалног права и због повреде одредби парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку, жалбени наводи у делу којим се истиче погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, као и у делу којим се указује на постојање повреде тачке 12) из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку, али који по својој садржини представљају жалбени разлог који се односи на повреде из члана 374. став 1. Закона о парничном поступку, нису били предмет оцене од стране другостепеног суда, с обзиром на то да се односе на недозвољени жалбени разлог.

(Пресуда Привредног суда у Пожаревцу, П. 501/16 од 22. 12. 2016. године, потврђена Пресудом Привредног апелационог суда у Београду, Пж. 1199/17 од 2. 3. 2017)

ПОЗИВ ЗА ГЛАВНУ РАСПРАВУ

У позиву за главну расправу навешће се, поред осталог, да ће да се сматра да је тужилац повукао тужбу ако не дође на рочиште за главну расправу, као и да ће суд, ако тужени изостане са рочишта за главну расправу, донети пресуду због изостанка. Суд ће да упозори странке да у овом поступку треба да изнесу све чињенице и доказе до закључења првог рочишта за главну расправу, да у жалби против пресуде не могу да се износе нове чињенице и предлажу нови докази, као и да одлука може да се побија само због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Из образложења:

Одредбом члана 473. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 72/2011, 49/2013) прописано је да ће се у позиву за главну расправу навести, поред осталог, да ће да се сматра да је тужилац повукао тужбу ако не дође на рочиште за главну расправу, као и да ће суд, ако тужени изостане са рочишта за главну расправу, донети пресуду због изостанка (члан 351). Суд ће да упозори странке да у овом поступку треба да изнесу све чињенице и доказе до закључења првог рочишта за главну расправу, да у жалби против пресуде не могу да се износе нове чињенице и предлажу нови докази, као и да одлука може да се побија само због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. овог закона и због погрешне примене материјалног права.

(Пресуда Привредног суда у Пожаревцу, П. 500/13 од 11. 3. 2015. године, потврђена Пресудом Привредног апелационог суда у Београду, Пж. 2610/15 од 8. 3. 2017)

ПОБИЈАЊЕ ПРЕСУДЕ КОЈОМ СЕ ОКОНЧАВА ПАРНИЦА У ПОСТУПКУ О СПОРОВИМА МАЛЕ ВРЕДНОСТИ

Пресуда или решење којим се окончава парница у поступку о споровима мале вредности може да се побија само због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. овог закона и због погрешне примене материјалног права.

Из образложења:

Жалилац се у својој жалби позива на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 98. став 5. Закона о парничном поступку.

Према одредби члана 479. став 1. Закона о парничном поступку, пресуда или решење којим се окончава парница у поступку у споровима мале вредности може да се побија само због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. овог закона и због погрешне примене материјалног права.

То значи да не може да се побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Овде се ради о привредном спору мале вредности, па релативно битне повреде одредаба парничног поступка не могу да се истичу у жалбеном поступку, већ само апсолутно битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. Закона о парничном поступку, на шта јасно упућује већ цитирана одредба члана 479. став 1. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 72/11, 49/13, 55/14).

(Пресуда Привредног суда у Пожаревцу, П. 445/16 од 22. 12. 2016. године, потврђена Пресудом Привредног апелационог суда у Београду, Пж. 860/17 од 14. 2. 2017)

Недоумице повезане са заснивањем радног односа наставног особља у високом образовању

У пракси се често јављају одређене недоумице у вези са заснивањем радног односа наставног особља у високошколским установама, тако да се настојало да се одговори на нека спорна питања и укаже на правилно поступање у поменутим ситуацијама.

Богдан Младеновић,
дипл. правник,
секретар Пољопривредног факултета Универзитета у Београду

Избор у звање и заснивање радног односа наставног особља уређено је, у основном, Законом о високом образовању („Сл. гласник РС”, бр. 88/2017, 27/2018 – др. закон и 73/2018 – даље: Закон).

Стицање звања наставника и заснивање радног односа уређено је одредбом члана 75. Закона, која прописује следеће:

„Високошколска установа расписује конкурс за стицање звања и заснивање радног односа наставника за уже научне, стручне, односно уметничке области утврђене општим актом високошколске установе.

Универзитет врши избор у сва звања наставника на предлог факултета, односно друге високошколске јединице, а академија струковних студија за наставнике у звању предавача, вишег предавача и професора струковних студија, на предлог одговарајуће високошколске јединице академије струковних студија.

Висока школа врши избор у сва звања наставника, а висока школа струковних студија врши избор у звања предавача, вишег предавача и професора струковних студија.

Лице изабрано у звање предавача, вишег предавача, доцента и ванредног професора стиче звање и заснива радни однос на период у трајању од пет година.

Лице изабрано у звање професора струковних студија и редовног професора стиче звање и заснива радни однос на неодређено време.

Са лицем изабраним у звање наставника уговор о раду закључује орган пословођења високошколске установе из става 1. овог члана.

Начин и поступак заснивања радног односа и стицања звања наставника уређују се општим актом самосталне високошколске установе.

Приликом избора у звање наставника, универзитет и високошколска установа цени следеће елементе: оцену о резултатима образовног, научног, истраживачког односно уметничког рада, оцену о ангажовању у развоју наставе и развоју других делатности високошколске установе, оцену о резултатима педагошког рада, као и оцену резултата постигнутих у обезбеђивању научно-наставног, односно уметничко-наставног подмлатка.

Оцена о резултатима научноистраживачког рада даје се на основу услова из члана 74. став 12. овог закона.

Оцену о резултатима ангажовања у развоју наставе и других делатности и оцену о резултатима постигнутим у обезбеђивању научно-наставног, односно уметничко-наставног подмлатка даје се на основу услова које дефинише високошколска јединица у оквиру које наставник изводи наставу, а у складу са општим актом самосталне високошколске установе.

При оцењивању резултата педагошког рада узима се у обзир мишљење студената, у складу са општим актом самосталне високошколске установе.

Сваки другачији правни став представљао би дерогирање императивне норме Закона о избору у звање наставника и заснивању радног односа.

У пракси се дешава и да се покреће судски поступак везан за поступак избора у звање наставника, који по правилу покреће кандидат који није изабран на конкурсу, односно кандидат који оспорава одлуку о избору надлежног органа самосталне високошколске установе. Најважније што треба истаћи у вези са овим судским поступцима јесте да се ради о **споровима у којима надлежни суд има само делимичну јурисдикцију**. Дакле, не ради се о спору пуне јурисдикцији. Пресуда не замењује у свему поништени акт (*напомена:* за разлику од спора пуне јурисдикције, у ком пресуда у свему замењује поништени акт). Наведено значи да судска одлука не може да замени одлуку о избору надлежног органа самосталне високошколске установе. Суд, наиме, није меродаван да у радном спору цени испуњеност услова за избор наставника, односно кандидата који није изабран у исто или звање наставника јер је то аутономно право високошколске установе.

На наведено несумњиво указује и Пресуда **Врховног касационог суда Рев2 991/2015 од 28. 1. 2016. године.**

Као питање које би у блиској будућности могло да изазове бројне недоумице намеће се и питање избора у звање и на радно место наставника – лица које није држављанин Републике Србије.

Овде се не мисли на посебан случај који уређује Закон, а то је право високошколске установе да може да ангажује (не да закључи Уговор о раду, већ Уговор о ангажовању за извођење наставе за одређени период), без расписивања конкурса, наставника из друге самосталне високошколске установе ван територије Републике, у звању гостујућег професора.

На први поглед овде не би требало да буде великих дилема јер је запошљавање странаца регулисано и Законом о раду и Законом о запошљавању странаца. Не постоји препрека да се страни држављанин који испуњава услове и зна језик на коме ће изводити наставу (српски језик, језик националне мањине или енглески или други језик) јави на конкурс и буде изабран у звање и на радно место. По избору у звање са таквим лицем закључује се Уговор о раду, уз претходно испуњавање свих услова које прописује Закон о запошљавању странаца. Ово важи за избор у сва наставничка звања, изузев у трајна звања професора струковних студија и редовних професора, који стичу звање и заснивају радни однос на неодређено време. Разлог за наведено је да се **радна дозвола не издаје на неодређено време**. Зато страни држављанин не може да закључи Уговор о раду на неодређено време. Са страним држављанином само може да се закључи нови или да се анексира постојећи уговор о раду на одређено време сваки пут кад се продужи радна дозвола. Наиме, члан 29. Закона о раду прописује да страни држављанин или лице без држављанства може да заснује радни однос под условима утврђеним тим законом.

Чланом 37. став 1–4. Закона о раду прописано је да Уговор о раду може да се закључи на одређено време и прописан је период на који се закључују уговори о раду на одређено време (до 24 месеца). У ставу 4. члана 37. Закона о раду прописани су изузеци када Уговор о раду на одређено време може да се закључи у дужем трајању од 24 месеца. У тачки 3. истог члана прописано је да са страним држављанином, на основу дозволе за рад у складу са Законом о запошљавању странаца, радни однос може да се закључи најдуже до истека рока на који је издата дозвола. Значи да страни држављанин не може да закључи Уговор о раду на неодређено време.

Како је дозвола за рад неопходан услов за закључење Уговора о раду и како иста не може да се изда на неодређено време, **из свега наведеног произлази да страни држављанин у Републици Србији не може да буде изабран у звање и на радно место професора струковних студија и редовног професора, јер не може да закључи Уговор о раду на неодређено време.**

На све наведено указује и Мишљење Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања бр. 011-00-266/2015-02 од 16. 4. 2015. године.

Ова правна ситуација отвара бројна питања у будућности и мораће да се нађе адекватно законско решење.

Издавање у закуп непокретности у јавној својини – најчешће неправилности

У овом тексту биће указано на неправилности настале приликом издавања у закуп пословног простора од стране корисника буџетских средстава када је корисник буџетских средстава закуподавац и када је корисник буџетских средстава закупац.

Слободанка Келечевић,
дипл. правник,
виши буџетски инспектор у Министарству финансија

Право јавне својине и одређена друга имовинска права Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе уређују се Законом о јавној својини („Сл. гласник РС”, бр. 72/2011, 88/2013, 105/2014, 104/2016 – др. закон, 108/2016, 113/2017 и 95/2018).

Јавну својину чине три облика јавне својине: право својине Републике Србије – државна својина, право својине аутономне покрајине – покрајинска својина и право својине јединице локалне самоуправе – општинска односно градска својина.

Одређујући предмет јавне својине, Закон је дефинисао да су у јавној својини природна богатства, добра од општег интереса и добра у општој употреби, за која је Законом утврђено да су у јавној својини, затим ствари које користе органи и организације Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, установе, јавне агенције и друге организације чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, као и друге ствари које су, у складу са Законом, у јавној својини. Под јавном својином у овом смислу не сматрају се ствари организација обавезног социјалног осигурања.

Носиоци права јавне својине су Република Србија, аутономна покрајина и општина односно град (јединица локалне самоуправе).

Градска општина има право коришћења на стварима у својини града у чијем је саставу, а на стварима које прибави градска општина право својине стиче град у чијем је она саставу, при чему градска општина има право коришћења. Статутом града може да се предвиди да градска општина има право јавне својине на покретним и на непокретним стварима неопходним за рад органа и организација градске општине.

Месне заједнице и други облици месне самоуправе имају право коришћења на стварима у јавној својини јединице локалне самоуправе у складу са Законом и прописом, односно другим актом јединице локалне самоуправе.

Установе и јавне агенције и друге организације (укључујући и Народну банку Србије) чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, које немају статус државног органа и организације, органа аутономне покрајине, односно органа јединице локалне самоуправе или јавног предузећа, односно друштва капитала, имају право коришћења на непокретним и покретним стварима у јавној својини које су им пренете на коришћење.

Корисници ствари у јавној својини су:

- државни органи и организације,
- органи и организације аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе,
- јавна предузећа, друштва капитала чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, као и њихова зависна друштва, на основу уговора закљученог на основу акта надлежног органа, којим оне нису пренете у сво-

школе и Завода. Предмет овог уговора је издавање на коришћење просторија основне школе Заводу за спортске активности запослених у Заводу. Завод се, као корисник простора, обавезује да, на име коришћења простора који је предмет овог уговора, уплаћује поменутој школи месечну накнаду у износу од 37.000,00 динара на месечном нивоу у току 12 месеци годишње, плус трошкове ПДВ-а.

3. Уговор о пословно-техничкој сарадњи закључен је између два факултета, од којих је један закупац, а други закуподавац. Предмет овог уговора је успостављање пословно-техничке сарадње у областима: истраживачки рад, организовање и спровођење стручног усавршавања кадрова, укључујући и могућност усавршавања у иностранству, као и други облици сарадње који се буду јавили у интересу уговорених страна. У циљу реализације овог уговора факултет – закуподавац прихвата да обезбеди и омогући коришћење пословног простора који користи: учионица, канцеларија, ходника, као и да се услови коришћења пословног простора регулишу Анексом број 1. наведеног уговора. На име услуга дефинисаних овим уговором факултет – закупац обавезује се да плати накнаду у виду месечног паушала, према Анексу овог уговора, до 10. у месецу за претходни месец. Анексом бр. 1. Уговора о пословно-техничкој сарадњи уговорне стране су се споразумеле да ће закуподавац омогућити закупцу коришћење додатног пословног простора, осим простора дефинисаног основним уговором, који не угрожава наставу. Уговорне стране су се сагласиле да месечна накнада у виду паушала по Уговору и у анексима Уговора износи нето 28.000,00 динара, без ПДВ-а.

Неправилност се огледа у следећем:

Законом о буџету Републике Србије за 2018. годину („Сл. гласник РС”, бр. 113/17), у члану 19. прописано је да директни и индиректни корисници буџетских средстава Републике Србије, буџета локалне власти, осим организација за обавезно социјално осигурање, који користе пословни простор и покретне ствари којима управљају други корисници јавних средстава, намирују само трошкове по том основу, као и да, уколико у овим случајевима плаћање трошкова није могуће извршити на основу раздвојених рачуна, корисник који управља јавним средствима врши плаћање, а затим директни односно индиректни корисник врши одговарајућу рефундацију насталих расхода.

Сходно претходно наведеном, факултет, као корисник средстава буџета, односно као индиректни корисник буџета Републике, није у обавези да плаћа трошкове коришћења пословног простора, односно закуп закуподавцу – факултету и основној школи, који су индиректни корисници средстава буџета Републике, већ само трошкове који су настали коришћењем пословног простора (ел. енергија, грејање и др.).

Исплатом ових средстава поступљено је супротно одредбама члана 19. Закона о буџету Републике Србије за 2018. годину и члана 56. став 4. Закона о буџетском систему, којима је прописано да преузете обавезе које су настале у супротности са овим законом или другим прописом не могу да се исплаћују на терет рачуна трезора, што повлачи одговорност одговорног лица из члана 71. став 1. Закона о буџетском систему.

Непоступањем у складу са чланом 71. Закона о буџетском систему одговорно лице чини прекршај из члана 103. став 1. тачка 4) истог закона.

Такође, непоступањем у складу са чланом 56. став 4. Закона о буџетском систему одговорно лице чини прекршај из члана 103. став 1. тачка 4) истог закона.

Непоштовањем одредаба Закона о буџетском систему чини се прекршај из члана 103. Закона, за који је прописана новчана казна од 10.000 до 2.000.000 динара за одговорно лице корисника буџетских средстава.

Коментар измењеног Правилника о начину и критеријумима расподеле средстава Буџетског фонда за програм локалне самоуправе

Измењени Правилник објављен је 28. фебруара у „Службеном гласнику РС" бр. 13/2019, а ступио је на снагу 8. марта ове године.

Алжбета Марко,
дипл. екон., с дугогодишњим радним искуством на пословима буџетског пословања, начелник за финансије у Општини Ковачица

Законски основ расподеле средстава

Законом о играма на срећу („Сл. гласник РС", бр. 88/11, 93/12 – др. закон, 30/18 и 95/18) уређују се право на приређивање игара на срећу, врсте игара на срећу и услови приређивања, затим права и обавезе приређивача игара на срећу и остваривање и припадност прихода остварених приређивањем игара на срећу, као и надзор над приређивањем игара на срећу.

Игре на срећу приређују се ради разоноде учесника, остваривања добитака у новцу, стварима, услугама или правима и остваривања средстава која су приход буџета Републике Србије.

Део средстава који је приход буџета Републике Србије у износу од 40% (даље: наменска примања буџета) користи се за финансирање Црвеног крста Србије, организација особа са инвалидитетом и других удружења чији је циљ унапређење социјално-економског и друштвеног положаја особа са инвалидитетом и других лица у стању социјалне потребе, установа социјалне заштите, спорта и омладине, локалне самоуправе и лечења ретких болести.

Наменска примања буџета из члана 5. став 2. овог закона (износ 40%) у износу од по 19% распоређују се за финансирање:
1) Црвеног крста Србије;
2) организација особа са инвалидитетом и других удружења чији је циљ унапређење социјално-економског и друштвеног положаја особа са инвалидитетом;
3) установа социјалне заштите и других удружења чији је циљ унапређење социјално-економског и друштвеног положаја лица у стању социјалне потребе;
4) спорта и омладине;
5) јединица локалне самоуправе.

Горенаведена законска наменска примања буџета распоређују се у износу од 5% за финансирање лечења ретких болести.

Начин и критеријуме за расподелу средстава намењених финансирању субјеката и намена из ст. 1. и 2. овог члана утврђују надлежни министри.

Осврт на Правилник о начину и критеријумима расподеле средстава Буџетског фонда за програм локалне самоуправе

Министар државне управе и локалне самоуправе донео је, у складу са наведеним одредбама, Правилник о начину и критеријумима расподеле средстава из Буџетског фонда за програм локалне самоуправе („Сл. гласник РС", бр. 11/2018 и 13/19), којим се уређују на-

мењених за расподелу по том основу, Комисија приликом утврђивања предлога одлуке за расподелу средстава по том јавном позиву, за нерасподељени износ средстава по одређеном циљу предлаже расподелу средстава у оквиру другог циља.

У случају да су укупни захтеви јединица локалне самоуправе који испуњавају услове за расподелу средстава ради остваривања одређеног циља мањи од износа средстава намењених за расподелу по том основу, Комисија приликом утврђивања предлога одлуке за расподелу средстава по том јавном позиву, за нерасподељени износ средстава по одређеном циљу предлаже расподелу средстава у оквиру другог циља.

4. Обавеза подношења извештаја

Чланом 21. овог правилника прописано је да је јединица локалне самоуправе која је остварила право на расподелу средстава дужна да Министарству подноси привремени извештај о утрошку средстава за намену за коју су средства додељена на свака два месеца од дана извршеног преноса средстава на рачун јединице локалне самоуправе, до утрошка средстава.

Коначни извештај о начину утрошка средстава и реализацији намене за коју су средства додељена јединица локалне самоуправе Министарству доставља у року од седам дана од дана утрошка средстава.

Коначни извештај садржи наративни и финансијски извештај. Финансијски извештај треба да садржи извештај о структури трошкова, са фотокопијом оригиналне финансијске документације (фотокопије рачуна, налога, уговора, фотокопије извода на којима се види промена стања по приложеним рачунима и др.), као доказом о наменском утрошку средстава.

На крају треба напоменути да Министарство једном годишње Влади доставља, ради информисања, извештај о реализацији циљева ради чијих је остваривања вршена расподела средстава јединицама локалне самоуправе у току календарске године.

Електронско издање за праћење јавних набавки

ИНГ-ПРО ЈАВНЕ НАБАВКЕ

ИНГ-ПРО ЈАВНЕ НАБАВКЕ – електронско издање за праћење јавних набавки – налази се на јавној интернет адреси *www.javne-nabavke.net* и представља издање намењено службама којима је у свакодневном раду неопходно праћење јавних набавки, које се објављују на Порталу јавних набавки, као и свих других пратећих докумената, при чему су заинтересоване за једноставан, ефикасан и брз приступ путем интернета, без икаквих поступака ажурирања од стране клијената (ажурира се аутоматски), као и са могућношћу обавештавања о набавкама које су им потребне и њиховим променама путем мејл-сервиса (директно на мејл корисника).

Зашто пратити ИНГ-ПРО Јавне набавке?

- Зато што се добија дневно ажуран преглед свих јавних набавки и пратеће документације, које се објављују у складу са Законом о јавним набавкама.
- Зато што нуди јединствену претрагу свих врста огласа по више различитих критеријума: по појмовима у називу тендера, по предмету, по периоду важења огласа (важи од – до), по датуму објављивања огласа, по статусу огласа (отворен, закључен, обустављен), по врсти поступака, наручиоцима.
- Зато што је за добијање резултата претраге довољан један критеријум претраге.
- Зато што корисник може да одабере категорије предмета набавки које су му потребне и да само о њима добија обавештења путем мејл-сервиса, чиме је поштеђен свакодневног, мукотрпног листања огласа на Порталу јавних набавки.
- Зато што се за претплатну цену добија могућност неограниченог праћења свих категорија и свих типова јавних набавки (добра, услуге, радови).
- Зато што има све измене постојећих јавних набавки, што омогућава њихово једноставно праћење.
- Зато што има и базу победника тендера, са информацијама у ком је поступку јавне набавке одређени понуђач победио.
- Зато што има листу ЈН УЖИВО, која се ажурира свака два минута и на којој се налазе најновије јавне набавке, које још нису прошле процес редакцијске обраде.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Кривичноправни значај важнијих решења из Закона о националном ДНК регистру*

У овом тексту анализиране су најважније одредбе Закона о националном регистру ДНК, који је усвојила Народна скупштина РС у пролеће 2018. године, при чему се посебно указује на кривичноправни значај успостављања и употребе ДНК регистра и технологије у форензичком поступку откривања извршилаца кривичних дела, у циљу њиховог процесуирања и изрицања адекватне судске санкције. Смисао ових одредаба је да невине особе не буду осуђене, већ да рука правде стигне стварне извршиоце кривичних дела. Регистар се користи и за потребе утврђивања идентитета несталих и непознатих лица, као и за утврђивање идентитета лешева и делова тела. Централно место у Регистру има база података ДНК профила неспорних и спорних биолошких узорака, као и профила утврђених у кривичним поступцима који су достављени централној лабораторији. У раду се посебно указује на осетљивост ових података и потребу њиховог законитог коришћења и обраде, према сврси која је одређена Законом. У закључним разматрањима предлаже се да се у догледно време успостави трајна база ДНК података и унапреди поступак вештачења у пракси, сагласно нормама националног кривичног законодавства и прописима ЕУ.

Dr sc. Ванда Божић,

Правни факултет, Катедра за казнено право, Загреб

*Апстракт рада у коауторству Никач Ж., Божић В., *Кривичноправни значај важнијих решења из Закона о националном ДНК регистру*, објављен у Зборнику резимеа Међународно научно-стручне конференције ЗИТЕКС 2018.

Рад је резултат рада на истраживању *трговања људским органима* као најтежег облика кривичног дела организованог криминалитета.

УВОД

Борба против тероризма, организованог криминала и других најтежих појавних облика ***криминалитета*** у данашње време није могућа без адекватне легислативне основе, специјализованих агенција за примену закона, едукованих кадрова, међународне и мултиагенцијске сарадње, савремене опреме и употребе научних метода. Водеће службе развијених држава. попут америчког ФБИ-а, Интерпола и Европола, користе резултате техничко-технолошког напретка у свету у борби против злочина, његовој превенцији и процесуирању извршилаца кривичних дела.

У том контексту посебно место данас заузима ***форензика***, која је постала веома популарна последњих деценија минулог и

Литература:

– Божић В., Никач Ж., (2016), Criminal incriminations based on the United nations Convention Against Transnational Organized crime in the criminal legislation of the Republic of Croatia and the Republic of Serbia, Faculty of Security in Skopje, Conference proceedings, п. 89–111.

– Божић В., Никач Ж., (2018), Међународни казненоправни одговори на актуалну мигрантску кризу, „Правна ријеч" бр. 56/18, Бања Лука, Удружење правника РС, БиХ, стр. 167–186.

– Council of the European Union, Prüm Convention, 10900/05.

– Група аутора (2011), Примена форензичких метода у криминалистици, Зборник радова КПА, Београд.

– Миљковић Ј. (2000), Вештачење ДНК отисака у кривичним поступцима код кривичног дела силовања из чл. 103. КЗ РС, Билтен судске праксе Врховног суда Србије бр. 02/00, стр. 151–171.

– Нешић Л, Вучковић Ј., Марић А. (2016), Увођење система квалитета у Национални криминалистичко-технички центар МУП РС у складу са међународним стандардом СРПС ИСО/ИЕЦ 17025:2006 (ИСО/ИЕЦ 17025:2005), Зборник КПА, Београд.

– Никач Ж., Божић В., (2017), Међународна полицијска и кривичноправна сарадња држава ЕУ у борби против тероризма с освртом на Републику Србију као кандидата за чланство, Тематска монографија „Интегрална безбедност Републике Србије", ФПСП, Београд, стр. 165–180.

– Никач Ж. (2008), Збирка прописа из области унутрашњих послова, МУП РС, Београд.

– Никач Ж. (2015), Међународна полицијска сарадња, КПА, Београд.

– Обрадовић Д. (2000), Вештачење ДНК у кривичном поступку, Билтен судске праксе Врховног суда Србије бр. 2/00, Београд, стр.99–150.

– Обрадовић Д. (2004), Биолошка вештачења – значај, примена и перспектива у судским поступцима код нас, Билтен Врховног суда Србије бр. 3/04, Београд, стр. 138–156.

– Обрадовић Д. (2018), Осврт на поједине одредбе Закона о ДНК регистру.

– Правилник о полицијским овлашћењима, „Сл. гласник РС" бр. 54/06.

– Primorac D, Schanfield M, (2016), Forensic DNA Analysis : An Interdisciplinary Approach (Форензична анализа ДНА : Интердисциплинарни приступ).

– Сертификат о акредитацији НКТЦ бр. 01-413 од 28. 8. 2014. г.

– Симоновић Б. (2012), Криминалистика, III измењено и допуњено издање, Правни факултет Крагујевац.

– Закон о националном ДНК регистру, „Сл. гласник РС" бр. 24/18.

– ЗКП (стари) - Законик о кривичном поступку, „*Службени лист СРЈ*" *бр*. 70/01 *и* „*Службени гласник РС*" *бр*. 58/04, 85/05, 115/05, 49/07, 20/09, 72/09.

– ЗКП, Законик о кривичном поступку, важећи „Сл. гласник РС", бр. 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13 и 55/14.

– Закон о полицији (стари), „Сл. гласник РС", бр. 101/05, 63/09, 92/11, 92/11, 64/15.

– Закон о полицији (нови), „Сл. гласник РС", бр. 06/16, 24/18.

– Закон о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полних слобода према малолетним лицима, „Сл. гласник РС", бр. 32/13, 55/2014.

– Закон о евиденцији и обради података у области унутрашњих послова, „Сл. гласник РС" бр. 24/18.

– www.enfsi.eu, about ENFSI, History (18. 12. 2018).

Кривично дело незаконит лов из члана 276. Кривичног законика – законодавна решења, дилеме, судска пракса

Разматрање кривичног дела незаконит лов аутор је базирао на случајевима из судске праксе који су карактеристични за ово дело, уз излагање решења из Закона, али и уз осврт на одређене дилеме које су се појавиле у вези са овим кривичним делом.

Драган У. Калаба,
заменик вишег јавног тужиоца
у Чачку

Кривично дело незаконит лов предвиђено је у чл. 276. Кривичног законика („Сл. гласник РС”, бр. 85/05, 88/05, 107/05, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14 и 94/16), а припада глави XXIV под називом „Кривична дела против животне средине”.

Нужно је указати на то да је човекова животна средина уставна категорија предвиђена у чл. 74. Устава Србије, у којем је наведено да свако има право на здраву животну средину и на благовремено и потпуно обавештавање о њеном стању.

Поред уставноправне заштите, животна средина ужива и кривичноправну заштиту у поменутом делу Кривичног законика, у ком је карактеристично и кривично дело незаконит лов.

Зашто је карактеристично ово кривично дело?

Пре свега, у питању је кривично дело са бланкетном нормом, Међутим, законодавац у погледу овог кривичног дела није употребио класичне речи „ко противно прописима или…”, као када је у питању кривично дело пустошење шума из чл. 274. КЗ-а (из исте групе кривичних дела). Нема објашњења зашто то овде није урађено, али из бића овог кривичног дела и предузетих кривичноправних радњи јасно произлази да мора да се примени други закон, па се повредом тих других прописа или подзаконских аката чини поменуто кривично дело.

У питању је првенствено Закон о дивљачи и ловству („Сл. гласник РС”, бр. 18/10), при чему је у чл. 112. под називом „Прелазне и завршне одредбе” наведено следеће: „Прописи за спровођење овог закона биће донети у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.” Другим речима: повредом одредаба Закона о дивљачи и ловству и прописа који су до сада донети, који произлазе из основног закона, чини се кривично дело незаконит лов из чл. 276. КЗ-а.

Друга карактеристика овог кривичног дела јесте његова ретка заступљеност у судницама основног суда, па је последица тога и мало објављених карактеристичних судских одлука поводом истог.

Кривично дело незаконит лов из чл. 276. КЗ-а има основни облик (став 1) и три квалификована облика (ставови 2, 3. и 4).

Основни облик кривичног дела из чл. 276. ст. 1. КЗ-а гласи: „Ко лови дивљач за време ловостаја или на подручју где је лов забрањен, казниће се…”.

Нужно је указати на то да саставни део животне средине коју човек користи чини и дивљач, а то су сисари и птице које живе на одређеном простору. Дивљач је природно богатство, па је зато и нужно њено регулисање првенствено кроз Закон о дивљачи и ловству, а затим и кроз пратеће прописе.

Случај 4.

Када учинилац лови дивље свиње без посебне дозволе, чини кривично дело из чл. 162. ст. 4. КЗ-а РС.

(Пресуда Окружног суда у Београду, Кж 1287/96 од 25. децембра 1996)

IV
Не постојање кривичног дела незаконит лов из чл. 276. КЗ-а и примена мере безбедности одузимања предмета из чл. 276. ст. 5. КЗ-а

Случај 1.

Ловачка пушка, као средство извршења кривичног дела незаконитог лова, може да се одузме само у случају ако је својина окривљеног.

(Пресуда Окружног суда у Крагујевцу Кж 32/79)

Случај 2.

Срна одстрељена у одређеном пределу на подручју одређеног Ловачког друштва, ако на том подручју не спада у ретку или проређену врсту дивљачи нити је за њен одстрел потребна посебна дозвола, не може да буде предмет кривичног дела незаконитог лова из чл. 127. ст. 4. КЗ-а Републике Хрватске.

(Пресуда Врховног суда Хрватске, Кзз 7/84 од 26. априла 1984)

Случај 3.

Ако окривљени – ловац не зна да, убијајући дивљач, то чини у туђем ловишту, чије границе не зна, није извршио кривично дело незаконит лов из чл. 276. ст. 2. КЗ-а јер се налазио у неотклоњивој стварној заблуди.

(Пресуда Основног суда у Ужицу, К 656/12 од 7. децембра 2012, и Пресуда Апелационог суда у Крагујевцу, Кж 297/13 од 28. фебруара 2013)

V
Кривично дело незаконит лов из чл. 276. КЗ-а и кривичнопроцесно право

Случај 1.

Пресудом првостепеног суда окривљени су оглашени кривим због кривичног дела незаконит лов из чл. 276. ст. 4. у вези са чл. 33. КЗ-а.

Пресудом другостепеног суда према окривљенима одбијена је оптужба да су извршили предметно кривично дело … .

Републички јавни тужилац подигао је захтев за заштиту законитости.

Према наводима захтева другостепени суд је учинио битне повреде одредаба кривичног поступка и повреду Кривичног закона тако што је донео одбијајућу пресуду без ваљаних и јасних разлога, заузимајући погрешно становиште да се у конкретном случају ради о пресуђеној ствари, с обзиром на то да је одлуку о прекршајном поступку донео орган управе у управном поступку, који не могу да се уподобе судској одлуци и судском поступку, као и да прекршајни поступак није третирао исти кривичноправни догађај пошто се у опису кривичног дела и прекршаја не поклапају у потпуности.

По оцени Врховног касационог суда изложени наводи захтева нису основани.

У прекршајном поступку, Решењем судије за прекршаје … окривљени је оглашен одговорним јер је критичног дана на територији … , без одобрења, једним метком из карабина одстрелио једног срндаћа.

Према наведеном, чињенични опис прекршаја односи се на исте окривљене и исти животни догађај, са истим чињеницама у погледу времена и места дешавања и радњи окривљених, које су садржане и у опису кривичног дела које им је стављено на терет оптужним предлогом, а према том опису окривљени су истог дана и на истом месту, без потребне посебне и појединачне дозволе, ловили срнећу дивљач, када је окривљени одстрелио једног срндаћа.

Имајући у виду одредбе чл. 4. Протокола бр. 7 Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, чл. 34. ст. 4. Устава Републике Србије и чл. 6. ст. 1. ЗКП-а, искључено је вођење поступка за кажњиво дело уколико оно произлази из истих чињеница или чињеница које су у битном исте, које су предмет дела које је већ правоснажно пресуђено.

На основу наведеног одбија се захтев за заштиту законитости као неоснован.

(Пресуда Основног суда у Неготину, К 293/10 од 8. новембра 2010, Пресуда Апелационог суда у Београду, Кж 4011/11 од 19. марта 2012, и Пресуда Врховног касационог суда, Кзз 106/12 од 13. децембра 2012)

Примена посебних мера и овлашћења у поступку остваривања надзора и контроле паркирања од стране Комуналне полиције

Анализиране су измене и допуне ЗОБС-а којима се поверавају овлашћења Комуналној полицији за примену посебних мера и овлашћења за уклањање, односно премештање возила, као и постављање уређаја којима се спречава одвожење возила („Сл. гласник РС”, бр. 24/2018 од 26. 3. 2018, који је ступио на снагу 3. 4. 2018. године), а извршен је и осврт на измене и допуне одлука Града Београда којима је извршено усклађивање за ЗОБС-ом у делу који се односи на овлашћења Комуналне полиције – Одлука о изменама и допунама Одлуке о Комуналној полицији, Одлука о изменама и допунама Одлуке о јавним паркиралиштима и Одлука о изменама и допунама Одлуке о комуналном реду („Сл. лист Града Београда”, бр. 118/2018 од 21. 12. 2018), које су ступиле на снагу 29. 12. 2018. године.

Јасмина Вранић, дипл. правник, координатор за прописе и нормативне послове ЈКП „Паркинг сервис” Београд

Законом о изменама и допунама Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. гласник РС”, бр. 24/2018 од 26. 3. 2018, ступио на снагу 3. 4. 2018. године) измењене су и допуњене одредбе чланова 278. и 296. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Сл. гласник РС”, бр. 41/2009, 53/2010, 101/2011, 55/2014, 32/2013 – Одлука УС РС, 96/2015 – други закон, 9/2016 – Одлука УС РС, 24/2018 (чл. 163. и 164. нису у пречишћеном тексту, 41/2018, 41/2018 – други закон и 87/2018 – даље: ЗОБС), којима су Комуналној полицији поверена овлашћења која нису изворно прописана Законом о Комуналној полицији („Сл. гласник РС”, бр. 51/2009).

Ради се о примени посебних мера и овлашћења из члана 278. став 2. тачка 12. ЗОБС-а, у поступку остваривања надзора и контроле паркирања од стране Комуналне полиције, а односи се на налагање и предузимање мера и овлашћења за уклањање односно премештање возила, као и постављање уређаја којима се спречава одвожење возила, у случају када комунални полицајац затекне возило заустављено односно паркирано супротно забранама из члана 66. ЗОБС-а и супротно забранама прописаним у одлукама јединице локалне самоуправе. На територији Града Београда комунални полицајац утврђује да ли је возило паркирано супротно забранама из члана 19. Одлуке о јавним паркиралиштима („Сл. лист Града Београда”, бр. 12/2010, 37/2011, 42/2011, 11/2014, 30/2014, 34/2014, 89/2014, 96/2016, 36/2017 и 118/2018), односно супротно забранама из члана 23. Одлуке о комуналном реду („Сл. лист Града Београда”, бр. 10/2011,

ћу стамбених зграда, интерне саобраћајнице и слично;

4. остављање нерегистрованих возила, односно возила чијој је регистрационој налепници истекао рок важења или возила на којима регистарске таблице, односно регистрационе налепнице нису постављене на прописани начин, хаварисаних или одбачених возила, прикључних возила, прикључне опреме, агрегата, као и јахти, чамаца и пољопривредних машина, камп опреме, камп кућице и камп возила на површини јавне намене и на површини у јавном коришћењу.

Из претходно наведеног проистиче да је Комуналној полицији по први пут поверено овлашћење које подразумева претходно доношење првостепеног решења на основу одредби чл. 39. и чл. 136. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 18/2016). Жалба изјављена на ово решење не одлаже његово извршење сходно члану 296. став 14. ЗОБС-а, а по жалби у другом степену одлучује надлежни орган јединице локалне самоуправе (за Град Београд то је Градско веће Града Београда).

ING-PRO

организује **САВЕТОВАЊЕ** *на тему:*

КАКО СЕ УСКЛАДИТИ СА НОВИМ ЗАКОНОМ О ЗАШТИТИ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ

**у амфитеатру А6 Београдске пословне школе – Високе школе струковних студија,
Улица краљице Марије 73, Београд**

Термин: 18. 4. 2019, од 10.00 до 14.00 ч.

Предавач: адвокат Петар Мијатовић из адвокатске канцеларије Цветковић, Скоко и Јовичић

Циљ семинара: Детаљно упознавање учесника са новим Законом о заштити података о личности (почиње да се примењује од 21. 8. 2019), односно са свим новинама и институтима које овај закон доноси у склопу хармонизације правне регулативе која регулише заштиту података о личности са прописима Европске Уније, и то са:

- Уредбом 2016/679 Европског парламента и Савета о заштити појединца у вези са обрадом података о личности и слободном кретању таквих података од 27. 4. 2016. године (ГДПР);
- Директивом 2016/680 о заштити појединца у вези са обрадом података о личности од стране надлежних тела у сврхе спречавања, истраге, откривања или гоњења кривичних дела или извршења кривичних санкција и слободном кретању таквих података од 27. 4. 2016. године.

Програм:

- разлози за доношење новог Закона о заштити података о личности и циљеви новог закона;
- примена закона и начела обраде података о личности;
- основи за обраду података о личности прописани новим законом;
- обрада посебних врста података о личности;
- обрада података о личности коју врше у посебне сврхе органи власти и имаоци јавних овлашћења;
- права лица чији се подаци обрађују;
- обавезе руковаоца и обрађивача;
- евиденције радњи обраде;
- безбедност података о личности и законска процедура у случају повреде података о личности;
- процена утицаја на заштиту података о личности;
- лице за заштиту података о личности;
- кодекс поступања и израда сертификата;
- пренос података о личности у друге државе и међународне организације;
- надлежности Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности;
- правна средства у вези са заштитом података о личности;
- питања и одговори.

Цена: Котизација износи 4.500 динара (+ 20% ПДВ-а)

Корисници Инг-Про издања остварују попуст од 10%.

Претплатници на штампано издање часописа „Прописи у пракси – Леге Артис” имају право да, уз ваучер, бесплатно присуствују семинару.

Напомена: Један ваучер важи за једног учесника.

За сва обавештења позовите нас на: 011/2836-817, 011/2836-820, 2836-821, 2836-822, путем факса: 011/2836-474 или нам пишите на имејл: savetovanje@ingpro.rs.

ИНФО-ПРАВНИК...

ИЗМЕЂУ ДВА БРОЈА...

У оквиру ове рубрике објављиваћемо кратка обавештења о свим битним променама у правној регулативи у периоду између изласка два броја нашег часописа.

ПРАВНИ СТАВ ВРХОВНОГ КАСАЦИОНОГ СУДА КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА САДРЖИНУ ПРЕДЛОГА ЗА ИЗВРШЕЊЕ – ДИРЕКТНИ И ИНДИРЕКТНИ КОРИСНИК БУЏЕТА

(Закључак усвојен на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда, одржаној 21. 2. 2019)

Суд је везан извршном исправом, па предлог за извршење поднет против Републике Србије, као извршног дужника, није неуредан ако је у потпуности сагласан са изреком извршне исправе. Када, због неуредности, НБС врати решење о извршењу, извршни суд ће по службеној дужности отклонити недостатке у вези са правилима из члана 300. ст. 2. и 3. ЗИО-а, а затим ће допуњено решење доставити НБС ради спровођења извршења.

СТАТУС ДИРЕКТОРА УСТАНОВЕ ПОСЛЕ ПРОМЕНЕ ЗАКОНА О ОСНОВАМА СИСТЕМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

(Мишљење Министарства просвете, науке и технолошког развоја бр. 119-01-00189/2019-04 од 8. 3. 2019)

Одредбама члана 124. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, бр. 88/17 и 27/18 – др. закон), који је ступио на снагу 7. 10. 2017. године, било је прописано, између осталог, и да се права, обавезе и одговорности директора установе уређују посебним уговором о међусобним правима и обавезама, и то без заснивања радног односа.

Законом о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, број 10/19), који је ступио на снагу 23. 2. 2019. године, измењене су одредбе члана 124. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, бр. 88/17 и 27/18 – др. закон), при чему је прописано да орган управљања:

1) уколико је директор запослен у тој установи – доноси решење о премештају именованог лица на радно место директора, као и да то решење по сили закона замењује одговарајуће одредбе Уговора о раду;

2) уколико је директор запослен код другог послодавца код којег остварује право на мировање радног односа на основу решења о именовању – закључује са именованим директором Уговор о раду на одређено време.

У вези са наведеном изменом, чланом 29. Закона о изменама и допунама Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, број 10/19) прописано је да је орган управљања установе дужан да радноправни статус директора усклади са одредбама овог закона у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Имајући у виду наведене одредбе, као и чињеницу да је одређени број директора именован на ту дужност у периоду од 7. 10. 2017. до 23. 2. 2019. године и да је са њима закључен посебан уговор о међусобним правима и обавезама, мишљење овог министарства је да усклађивање радноправног статуса директора, сходно изменењим одредбама члана 124. Закона о основама система образовања и васпитања, може да се уради на следећи начин:

не, односно референтне лабораторије, које ће радити испитивање службених узорака хране и хране за животиње.

Такође, с обзиром на то да је предвиђено да у оквиру Дирекције за националне референтне лабораторије буде опремљена и оперативна лабораторија за испитивање квалитета сировог млека, овим законом стварају се правни предуслови за оснивање и рад лабораторије према највишим стандардима и захтевима како домаћег законодавства тако и најбољих пракси и стандарда ЕУ. Сврха ове лабораторије је да се обезбеди систем независне контроле сировог млека, на основу које се категорише сирово млеко и формира цена сходно оствареном квалитету.

Циљ овог закона јесте и олакшање пословања субјеката у производњи малих количина, произвођача традиционалних производа или производа старих заната. Потребно је донети националне мере и прописати услове за спровођење одступања, прилагођавања и искључивања од примене хигијенских правила, као и примену принципа флексибилности у успостављању система самоконтроле, под условом да се осигура основни циљ овог закона, а то је заштита здравља људи и интереса потрошача.

Истовремено се овим изменама Закона решава и проблем накнаде трошкова за обављене службене контроле, узорковање и лабораторијска испитивања.

Циљ измена и допуна Закона о безбедности хране јесте и изузимање генетички модификоване хране и хране за животиње, имајући у виду да је ова област уређена Законом о генетички модификованим организмима („Сл. гласник РС”, број 41/09).

Циљ измена и допуна Закона о безбедности хране у делу који се односи на храну за животиње јесте и стварање правних основа за доношење сета прописа из области хране за животиње који се односе на утврђивање услова за производњу адитива и додатака (суплемената) намењених за исхрану животиња, услова под којима производи и адитиви намењени за храну за животиње могу да садрже непожељне супстанце, услова за производњу, одобравање, употребу, декларисање, означавање, паковање и промет адитива намењених за храну за животиње, услова за декларисање, означавање, представљање, паковање, промет, употребу и оглашавање хране за животиње, као и за употребу додатака у храни за животиње.

И на крају, ради успостављања свеобухватне контроле у интегрисаном ланцу хране потребно је донети све прописе за спровођење овог закона, с обзиром на то да одређени правни основи нису постојали или постојећи нису били потпуни, па је било неопходно решити проблем немогућности доношења одговарајућих подзаконских прописа за спровођење Закона.

Електронски часопис
ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Електронски часопис Пословни саветник налази се на интернет страници **www.poslovnisavetnik.net** и користи се путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, областима или ауторима, а дат је и преглед најчитанијих чланака у току месеца. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци могу да се штампају и копирају.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрици дајемо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да право на постављање питања и добијање одговора имају искључиво претплатници на наш часопис.

РАДНО ПРАВО

П: *Код запослене је након санитарног прегледа уочено постојање бактерија. Да ли запослена има право на 65% или 100% накнаде зараде док је на боловању? Према нашем колективном уговору послодавац је дужан да запосленом обезбеди накнаду зараде за време одсуствовања са рада због привремене спречености за рад у висини од 100% просечне зараде у претходних 12 месеци, ако је спреченост за рад проузрокована повредом на раду, професионалном болешћу, ако законом није другачије одређено. Да ли се ово њено стање подводи под професионалном болешћу?*

О: Сматрамо да се овде не ради о професионалној болести за коју би се плаћала накнада од 100% просечне плате у претходних 12 месеци. У сваком случају, по овом питању треба да имате у виду новоусвојени Правилник о утврђивању професионалних болести, који је објављен у „Службеном гласнику РС" бр. 14/2019 од 6. 3. 2019. године, а ступио је на снагу 14. 3. 2019. године. Њим се утврђују професионалне болести, радна места, односно послови на којима се те болести појављују и услови под којима се сматрају професионалним болестима.

Можете да тражите да се запослена јави свом лекару и донесе дознаку из које ћете видети какав је извештај лекара и да ли се ради о неком обољењу које може или не може да се подведе под одредбе поменутог правилника.

П: *Какав је положај намештеника запосленог на неодређено време у државном органу у случају организационих промена (нови правилник о организацији и систематизацији радних места), при чему се уместо радног места секретара предлаже радно место пословног секретара, такође намештеника, али за које намештеник који је до сада био распоређен на радно место секретара не испуњава услове – школска спрема? Да ли постаје нераспоређен јер не постоји одговарајуће радно место на које би се распоредио и да ли има право на отпремнину као вишак запослених? И има ли препрека (временских или др.) да се заснује радни однос са новим извршиоцем који испуњава услове?*

О: Како за службенике тако и за намештенике у локалним самоуправама Законом о запосленима у АП и ЈЛС (даље: Закон) није предвиђена могућност да се Правилником о систематизацији утврђују алтернативни степени стручне спреме. То такође произлази и из одредби Уредбе о критеријумима за разврставање радних места и мерилима за опис радних места намештеника у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС", бр. 88/2016). Према томе, намештеник који не испуњава услове из новог правилника о систематизацији не може да обавља досадашње послове ако су промењени услови у погледу школске спреме.

Овај намештеник остаје нераспоређен, али, уважавајући одредбу члана 187. став 1 – да се одредбе Закона о премештају и распоређивању службеника сходно примењују и на намештенике, дотичном намештенику можете да понудите друго радно место у складу са Законом, а ако одбије премештај, отказује му се Уговор о раду.

О: Сматрамо да би требало обратити пажњу на члан 45. Закона о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства, који гласи:

„Здравствена установа, приватна пракса и друго правно лице дужни су да успоставе информациони систем који представља свеобухватни скуп технолошке инфраструктуре (мрежних, софтверских и хардверских компонената), организације, људи и поступака за прикупљање, смештање, обраду, чување, пренос, приказивање и коришћење података и информација.

У складу са природом, обимом и сложеношћу делатности адекватан информациони систем мора да:

1) поседује функционалност, капацитете и перформансе који омогућавају пружање одговарајуће подршке пословним процесима;

2) обезбеђује благовремене и тачне информације од значаја за доношење одлука и ефикасно обављање активности;

3) буде пројектован тако да са одговарајућим контролама за валидацију података на улазу, у току процеса обраде и на излазу из тог система, може да уочи појаве нетачности и неконзистентности у подацима и информацијама, при чему је ради успостављања и очувања интегралности информационог система потребно обезбедити да постојећи и други системи за обраду података, као и систем извештавања, буду уподобљени;

4) обезбеди одговарајућу организациону структуру, са јасно утврђеном поделом послова и дужности запослених, како би се омогућило адекватно функционисање и управљање информационим системом;

5) усвоји и документује одговарајућу методологију којом се утврђују сва правила везана за информациони систем;

6) успостави процес управљања ризиком и безбедношћу информационог система;

7) политиком безбедности информационог система уреди принципе, начине и процедуре постизања и одржавања адекватног нивоа безбедности система и података, као и овлашћења и одговорности везаних за коришћење ресурса информационог система."

У ставу 3. наведеног члана наведено је да ближе услове за функционисање, управљање ризиком и безбедношћу информационог система, јединствене методолошке принципе и стандарде и друге услове од значаја за функционисање овог система прописује министар, уз прибављено мишљење Завода за јавно здравље основаног за територију Републике Србије и организације обавезног здравственог осигурања. Тек доношењем подзаконског акта биће ближе регулисани услови, између осталог, и за вођење документације у електронском облику.

3 DECENIJE
S NAMA NEMA LUTANJA
ING-PRO

ING-PRO

организује **САВЕТОВАЊЕ** на тему:

БУЏЕТСКА ИНСПЕКЦИЈА – НАДЛЕЖНОСТ И ПРИМЕРИ НЕПРАВИЛНОСТИ ИЗ ПРАКСЕ ИНСПЕКЦИЈСКЕ КОНТРОЛЕ

– посебан осврт на грешке у поступцима јавних набавки –

БЕОГРАД, хотел „Палас", Топличин венац 23, 18. мај 2019. године

Циљна група: јавна предузећа, јединице локалне самоуправе, школе за основно и средње образовање, предшколске установе, факултети, установе културе, здравствене установе, државни и правосудни органи и сви остали корисници јавних средстава.

Програм:

1. ДЕО: Концепт Буџетске инспекције:
- функција и надлежност Буџетске инспекције,
- програм рада Буџетске инспекције,
- поступак инспекцијске контроле – примери из праксе (контрола примене Закона о буџетском систему, Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, Закона о утврђивању максималне зараде у јавном сектору, Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору).

2. ДЕО: Најчешће грешке у спровођењу поступка јавне набавке – примери неправилности из праксе:
- планирање (план јавних набавки – финансијски план),
- услови за покретање поступка,
- врсте поступака,
- конкурсна документација,
- закључивање и реализација уговора.

3. ДЕО: Примери из праксе:
- преузимање обавеза,
- обрачун плата код буџетских корисника и јавних предузећа,
- контрола финансијских извештаја и финансијских планова,
- плаћање без правног основа.

Агенда:

09.30–10.00:	Долазак и регистрација учесника
10.00–11.30:	**Концепт Буџетске инспекције**
11.30–12.00:	Пауза за кафу
12.00–13.30:	**Најчешће грешке у спровођењу поступка јавне набавке – примери неправилности из праксе**
13.30–14.00:	Пауза за кафу и лаки оброк
14.00–15.30:	**Примери из праксе инспекцијске контроле**

Предавачи:

дипл. правник Слободанка Келечевић, виши буџетски инспектор у Министарству финансија

дипл. екон. Маја Јовановић, виши буџетски инспектор у Министарству финансија

Претплатници часописа „Пословни саветник" имају право да бесплатно присуствују семинару (1 учесник).

За сва обавештења позовите нас на: 011/2836-817, 011/2836-820, 2836-821, 2836-822, путем факса: 011/2836-474 или нам пишите на мејл: **savetovanje@ingpro.rs**.

На семинар можете да се пријавите преко формулара на **https://www.propisi.net/savetovanje-budzetska-inspekcija-nadleznost-i-primeri-nepravilnosti-iz-prakse-inspekcijske-kontrole/**

Преглед прописа...

ИЗДВАЈАМО ЗНАЧАЈНЕ ПРОПИСЕ КОЈИ СУ ДОНЕТИ ИЗМЕЂУ ДВА БРОЈА...

РАДНИ ОДНОСИ

- Анекс I Посебног колективног уговора за предшколске установе чији је оснивач град Београд („Сл. гласник РС”, бр. 13/2019 од 28. 2. 2019)
- Правилник о утврђивању професионалних болести („Сл. гласник РС”, бр. 14/2019 од 6. 3. 2019)
- Правилник о измени Правилника о садржају и начину издавања обрасца извештаја о повреди на раду и професионалном обољењу („Сл. гласник РС”, бр. 14/2019 од 6. 3. 2019)
- Податак о висини просечне месечне зараде по запосленом за четврти квартал 2018. године („Сл. гласник РС”, бр. 15/2019 од 8. 3. 2019)

ДРЖАВНА УПРАВА

- Уредба о стручном усавршавању путем стажирања („Сл. гласник РС”, бр. 15/2019 од 8. 3. 2019)
- Правилник о измени Правилника о платама и другим примањима запослених у Министарству финансија – Пореска управа („Сл. гласник РС”, бр. 18/2019 од 15. 3. 2019)
- Уредба о спровођењу јавног конкурса за попуњавање радних места полицијских службеника у Министарству унутрашњих послова („Сл. гласник РС”, бр. 18/2019 од 15. 3. 2019)
- Правилник о посебним функционалним компетенцијама за запослене у судовима, јавним тужилаштвима и Државном правобранилаштву („Сл. гласник РС”, бр. 18/2019 од 15. 3. 2019)
- Одлука о измени Одлуке о броју посебних саветника министара и мерилима за накнаду за њихов рад („Сл. гласник РС”, бр. 18/2019 од 15. 3. 2019)
- Правилник о измени Правилника о висини стипендије професионалном припаднику Војске Србије за време школовања у иностранству („Сл. гласник РС”, бр. 20/2019 од 22. 3. 2019)

СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

- Решење о одређивању износа месечне новчане накнаде (посебни додатак) за рехабилитовано лице („Сл. гласник РС”, бр. 13/2019 од 28. 2. 2019)
- Правилник о расподели средстава за финансирање установа социјалне заштите („Сл. гласник РС”, бр. 15/2019 од 8. 3. 2019)
- Правилник о расподели средстава за програме заштите и унапређења положаја лица у стању социјалне потребе („Сл. гласник РС”, бр. 15/2019 од 8. 3. 2019)

ОБРАЗОВАЊЕ

- Правилник о стандардима за почетну акредитацију високошколских установа и студијских програма („Сл. гласник РС”, бр. 13/2019 од 28. 2. 2019)
- Правилник о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа („Сл. гласник РС”, бр. 13/2019 од 28. 2. 2019)
- Правилник о стандардима и поступку за спољашњу проверу квалитета високошколских установа („Сл. гласник РС”, бр. 13/2019 од 28. 2. 2019)
- Правилник о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа и студијских програма („Сл. гласник РС”, бр. 13/2019 од 28. 2. 2019)
- Правилник о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС”, бр. 13/2019 од 28. 2. 2019)
- Правилник о садржају јавних исправа које издаје високошколска установа („Сл. гласник РС”, бр. 15/2019 од 8. 3. 2019)
- Одлука о финансирању набавке уџбеника средствима буџета Републике Србије за школску 2019/2020. годину („Сл. гласник РС”, бр. 20/2019 од 22. 3. 2019)

ЗДРАВСТВО, ЛЕКОВИ, ХЕМИКАЛИЈА

- Правилник о допуни Правилника о Листи лекова који се прописују и издају на терет средстава обавезног здравственог осигурања („Сл. гласник РС”, бр. 14/2019 од 6. 3. 2019)
- Правилник о изменама Правилника о утврђивању цена здравствених услуга на примарном нивоу здравствене заштите („Сл. гласник РС”, бр. 15/2019 од 8. 3. 2019)
- Правилник о допуни Правилника о утврђивању цена за лабораторијске здравствене

Преглед прописа...

- Уредба о утврђивању Програма извођења радова на заштити, уређењу и коришћењу пољопривредног земљишта за 2019. годину („Сл. гласник РС”, бр. 18/2019 од 15. 3. 2019)

СТОЧАРСТВО, ВЕТЕРИНАРСТВО

- Правилник о утврђивању Програма мера здравствене заштите животиња за 2019. годину („Сл. гласник РС”, бр. 12/2019 од 22. 2. 2019)
- Правилник о регистрацији, односно одобравању објеката за сакупљање, прераду и уништавање споредних производа животињског порекла („Сл. гласник РС”, бр. 12/2019 од 22. 2. 2019)
- Наредба о забрани сакупљања појединих заштићених врста дивље флоре и фауне у 2019. години („Сл. гласник РС”, бр. 13/2019 од 28. 2. 2019)
- Правилник о Листи забрањених допинг средстава за коње („Сл. гласник РС”, бр. 17/2019 од 14. 3. 2019)
- Правилник о условима за некомерцијално кретање кућних љубимаца за које није потребно Решење за увоз и транзит, као и о изгледу и садржини обрасца уверења (сертификата) за те пошиљке („Сл. гласник РС”, бр. 20/2019 од 22. 3. 2019)

ДУВАН

- Правилник о садржини и начину вођења евиденције произвођача, обрађивача и прерађивача дувана („Сл. гласник РС”, бр. 18/2019 од 15. 3. 2019)
- Правилник о условима за стручно руковођење процесом прераде дувана („Сл. гласник РС”, бр. 18/2019 од 15. 3. 2019)

ПРОЦЕНИТЕЉИ

- Правилник о стручној обуци за лиценциране проценитеље („Сл. гласник РС”, бр. 18/2019 од 15. 3. 2019)
- Правилник о континуираном професионалном усавршавању лиценцираних проценитеља („Сл. гласник РС”, бр. 18/2019 од 15. 3. 2019)

СТРАНЦИ

- Уредба о ближим условима за одбијање уласка странца у Републику Србију („Сл. гласник РС”, бр. 20/2019 од 22. 3. 2019)
- Правилник о изгледу обрасца и поступку издавања личне карте за странца и привремене личне карте за странца („Сл. гласник РС”, бр. 20/2019 од 22. 3. 2019)

ДРУГЕ ОБЛАСТИ

- Правилник о ближим условима за издавање овлашћења за спровођење обуке за вршење послова приватног обезбеђења и редарске службе („Сл. гласник РС”, бр. 15/2019 од 8. 3. 2019)
- Правилник о програмима и начину обављања стручне обуке за вршење послова приватног обезбеђења и редарске службе („Сл. гласник РС”, бр. 15/2019 од 8. 3. 2019)
- Правилник о престанку важења Правилника о обавезама пружалаца медијских услуга током предизборне кампање („Сл. гласник РС”, бр. 15/2019 од 8. 3. 2019)
- Закон о Централном регистру становништва („Сл. гласник РС”, бр. 17/2019 од 14. 3. 2019)
- Правилник о измени Правилника о додели средстава прикупљених по основу одлагања кривичног гоњења („Сл. гласник РС”, бр. 20/2019 од 22. 3. 2019)
- Правилник о листи стандарда које мора да испуни тело за оцењивање усаглашености, обавезној садржини извештаја о оцењивању усаглашености и поступку оцењивања испуњености услова односно оцењивања усаглашености квалификованих услуга од поверења („Сл. гласник РС”, бр. 12/2019 од 22. 2. 2019)
- Допуна Јавнобележничке тарифе („Сл. гласник РС”, бр. 14/2019 од 6. 3. 2019)
- Уредба о утврђивању Програма управљања водама у 2019. години („Сл. гласник РС”, бр. 12/2019 од 22. 2. 2019)

... донетих између два броја

SUDSKO-
-ADVOKATSKI
ROKOVNIK

SAVETOVANJA

LEGE ARTIS
PROPISI U
PRAKSI

3
DECENIJE
S NAMA NEMA LUTANJA

JAVNE
NABAVKE

POSLOVNI
SAVETNIK

STRUČNI
KOMENTARI

PROPISI.NET
ELEKTRONSKO PRAVNO IZDANJE

ING-PRO

Јавне набавке и буџети

Грађанско право

Кривично право

Управно право

Привредно право

Радно право

Унакрсни поглед